

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 2, 1983

Nr. 22

„L. K. B. Kronika“ Nr. 54

Pastangos atskirti kunigą nuo liaudies

(Tėsinys)

Birštono sporto mokykloje buvo tarmoma mokinė Z. Padelskaitė. 1981 metais balandžio 11 d. Ašmintos apylinkės pirmininkas A. Veselis, išsikvietęs bibliotekininkę O. Vaitauskienę, apkaltino ją gimtadienio organizavimu ir kunigo pakvietimu. „Mokykla veda ateitinį darbą, o tu ką sugalvojai? Kad darbo neteksi — neabejotina... Saugumas tardys, gali atsidurti kalėjime... Geriau, kad 10 m. biblioteka būtų buvusi uždaryta, negu toks kadras joje dirbęs. Kur mes buvome, kad anksčiau nematėme, kas tu esi?“ — nervinosi pirmininkas A. Veselis.

1981 m. rugsėjo 6 d. Giedrės Babravičiūtės (V kl.), gyv. Ašmintos km., gimtadienyje be draugų dalyvavo taip pat ir kun. Antanas Gražulis. Spalio mėn. pabaigoje Ašmintos aštuonmetėje mokykloje klasės vadovas apklausinėjo mokines: Giedrę Babravičiūtę (V kl.), Odetą Dereskevičiūtę (III kl.), Rasą Vaitauskaitę (V kl.) ir R. Daugelytę (V kl.). Mergaitės į pateiktus klausimus atsakinėti atsisakė, tuomet mokytojai grasinimais ir gaudinimu bandė iškvosti mergaites. Mokinės Giedrės Babravičiūtės motina klasės vadovui pareiškė, jog į savo namus ji kvies tuos, kuriuos norės, ir reikalavo neviršyti dukros.

1981 m. gruodžio 5 d. kai kurie Pagarsio kaimo gyvenvietės su savo vaikais rinkosi į A. Šukevičiaus sodybą. Vakaro atskubėjo būrelis jaunimo. Sujėmė dalyvavo ir kun. Antanas Gražulis. Gruodžio 7 d. Ašmintos aštuonmetės m-klos mokytojai įsakė mokiniui Romui Juozaičiui (III kl.) atsivesti tėvus; tardymo metu mokytojai berniuką visapagal gaudino, net pravirkdė. Dėl tos pačios priežasties buvo tardoma ir Rasa Vaitauskaitė (V kl.).

1981 m. gruodžio 30 d. O. Vaitauskienė raštu buvo pakviesta atvykti į Ašmintos apylinkės tarybą. Ten jos laukė „Lenino keliu“ kolūkio pirmininkas P. Šeniauskas, apylinkės pirmininkas A. Veselis, kolūkio pirminės organizacijos sekretorė Grigaravičienė ir Ašmintos aštuonmetės mokyklos direktorė A. Šervienikienė.

„Apylinkėje dedasi negražūs dalykai — organizuojami susitikimai su kunigu. Žmonės pasipiktinę tavo elgesiu. Vaikų tėvai irgi nepatenkinti... Tu visai negalvoji, ką darai savo šeimai. Duktė, baigusi mokyklą, niekur neįstos, o už savo darbus sėsi ir kalėjimą... Apie tave jau plačiai kalbama ir partijos komitete, ir rajono Vykdomajame, ir saugume. Mes puikiai žinome, kiek buvo panašių susitikimų ir kas ten buvo. Prisipažink, kad viską tu suorganizavai...“ — gąsdino ir kaltino Oną Vaitauskienę apylinkės pirmininkas A. Veselis.

Mokyklos direktorė Šervienikienė teigė, kad tikinties žmonėms susirinkti galima tik maldos namuose, o panašių susitikimų kaime negali būti; labiausiai pyko, kad juose dalyvauja tėvai su savo vaikais.

— Daugiau kaip 17 m. kunigas nesilankė par žmones, o dabar sugalvojai pakviesti, — šaipėsi kolūkio partinės organizacijos sekretorė Grigaravičienė.

Į pateiktus kaltinimus Ona Vaitauskienė atsakė, kad už vaikus atsako jie, tėvai, „kaip norime, taip juos ir auklėjame, ką norime, tą jiems ir kviečiame. Prašau vaikų netardyti ir neviršyti; o jeigu sakote, kad patys viską žinote, tai kam dar klausiate?“

Baigiantis pokalbiui, Prienų r. Ašmintos apylinkės taryba pasakė, jog Oną Vaitauskienę įspėja paskutinį kartą.

(Pabaiga)

„Atviras laiškas Europos žmonėms“

Berlynas. — Viceprezidentas Bush Vakarų Berlyne pertraukė savo kalbą 600 svečių vakarienėje ir perskaitė prezidento Reagano laišką, kuris vadinamas „atviru laišku Europos žmonėms“. Reaganas siūlo Andropovui susitikti „bet kada, bet kur“ ir pasirašyti sutartį, uždraudžiančią vidutinių nuotolių branduolines raketas. Laiške sakoma, kad Amerika visomis jėgomis stengsis pasiekti reikšmingą susitarimą, sumažinantį branduolinę grėsmę.

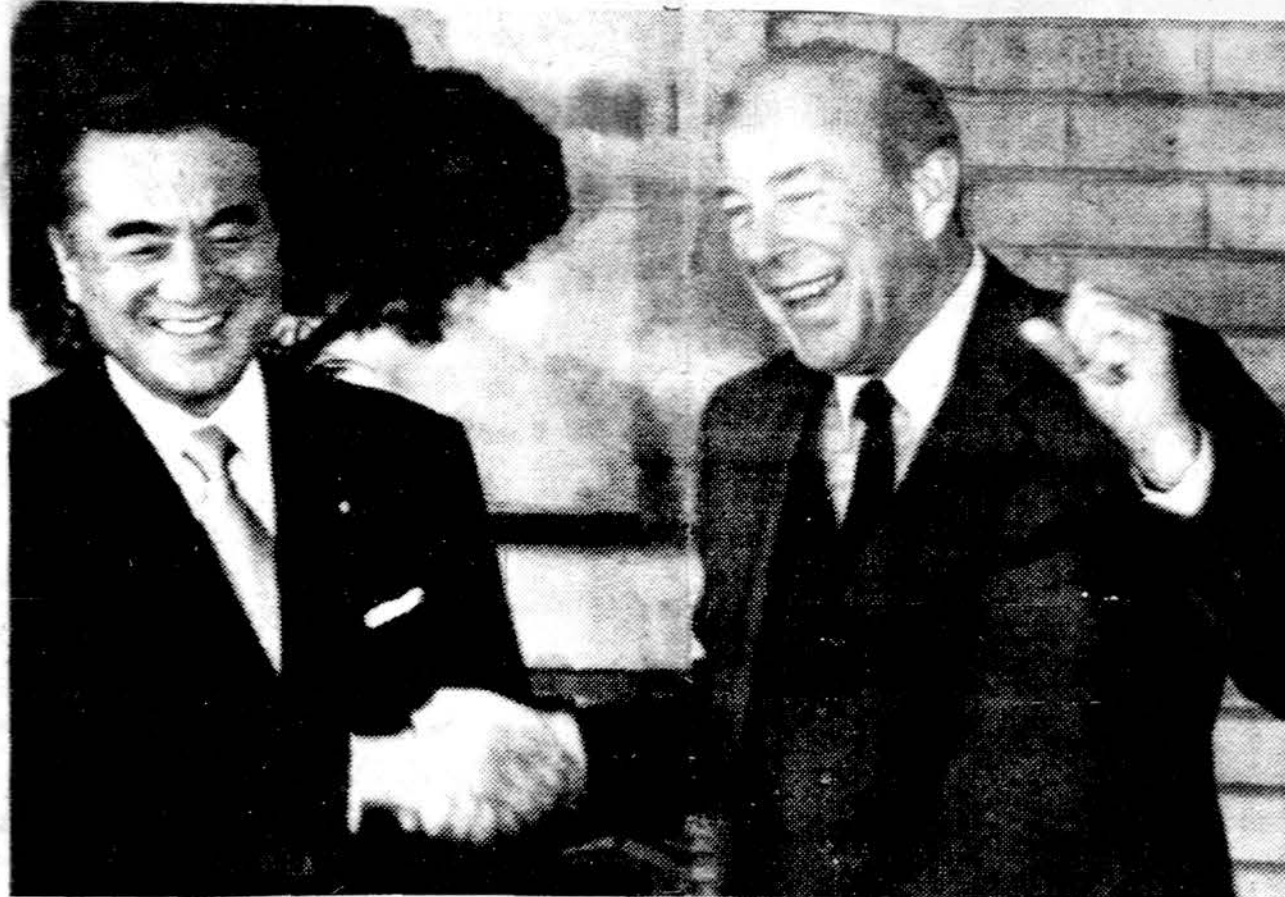
„Šitokioje dviasioje aš prašiau viceprezidentą George Bush tame mieste, kur Rytai susitinka Vakarais, pasiūlyti sovietų vadui Juriui Andropovui, kad jis ir aš susitiknėmėm bet kurioje vietoje, kur jis pageidautų, ir pasirašytume susitarimą, kuris uždraustų visas Amerikos ir Sovietų Sąjungos žemėje laikomas vidutinių nuotolių raketas visur ant žemės paviršiaus. Aš tai siūlau įsitikinti, kad tokia sutartis patarnautų abiejų pusių interesams ir, svarbiau-

sia, Europos žmonės to trokštą. Aš raginu poną Andropovą priimti pasiūlymą“.

Komentatoriai pripažįsta, kad Reaganas šiuo laišku atsiliepė į įvairias sovietų „iniciatyvas“. Prezidentas jau anksčiau yra siūles „nulinį variantą“: sovietai išveža savo raketas, o Amerika neatveža savo planuojamų raketai. Andropovas tą variantą jau yra atmetęs, nes tai būtų „vienasališkas sovietų ginklų sumažinimas“. „Mes nesame naivūs“, — pareiškė Andropovas, nurodęs, kad Europoje ir be naujų Amerikos vidutinio nuotolio raketai jau yra prancūzų ir anglų raketai.

— Irake viena moteris pagimdė šešis berniukus.

— Miami mieste trys vyrai įsibrovė į buvusio Nikaragvos generolo Reinaldo Perez-Vega namus ir nušovė jo 8 metų sūnų, motina buvo sužeista. Generolas buvo nužudytas 1978 m.

Japonijos premjeras Nakasone sveikina sekretorių George Shultzą, kuris Tokijo televizijos stotyje stebėjo Amerikos futbolo finalines rungtynes

„Superbowl“. Jis laimėjo Shultzto remiamas Washingtono klubas.

Kanclerio Hitlerio 50 metų sukaktis

Londonas. — Britų spauda paminėjo Adolfo Hitlerio įžengimą į valdžią prieš 50 metų. Kartais žodžiais pripažįstama, kad mažai kas Britanijoje tuo metu įtarė, kad tai bus toks baisus diktatorius. „The Economist“ klausia, ar „mūsų tėvai nebuvo labai kvaili Hitlerio stiprėjimo metais?“ Pradžioje jis buvo laikomas silpnu politiku, vėliau juo buvo per daug pasitikėta arba net laikoma, kad jis bus užtvartu nuo bolševizmo.

Praėjusios kartos pateisinimui laikraštis pripažįsta, kad nacizmas į valdžią atnešė ne antisemitizmas, ne militarizmas ar teritorinė ekspansija, bet Vokietijoje vyravęs nepasitikėjimas Versalio sutartimi, ekonominėmis krizėmis.

Hitleris kancleriu tapo legaliu keliu, jį pakvietė prezidentas Hindenburgas. Hitlerį demokratiniuose sistemoje rėmė daugiau vokiečių, negu bet kurią kitą partiją. Naciai 1928 metais rinkimuose gavo tik 800,000 balsų, tačiau kartu su nedarbu partijos pasisekimas augo ir 1930 m. balsuotojų skaičius pasiekė iki 6.4 milijonų. Viduryje 1932 metų Hitlerio partija gavo jau 13.7 mil. balsų ir su savo nacionalistais

partneriais surinko 42 nuoš. visų balsų. Tuo metu britų „The Times“ rašė: „Tas ponas Hitleris turėtų gauti galimybę parodyti, kad jis ne tik oratorius ir agitatorius. Dabar jis turės progą parodyti, ką jis gali“. Hitleris kancleriu tapo 1933 sausio 30 d. ir tik po trijų metų britų „The Economist“ pradėjo rašyti, kad Hitleris nesiskaito su konstitucija, gatvėse lieja kraują, užčiaupė laisvą spaudą ir suvaržė kitų partijų veikimą laisvę. Idomu, komentuoja tas pats žurnalas, kad ir tada dar nebuvo kaltinimų dėl žydų persekiojimo ar antisemitizmo.

Hitlerio sukakties proga britai žvelgia į tuometinius įvykius. Spauda tuo metu buvo nusistačiusi prieš ginklavimąsi, prieš lėšas gynybai. Kada Hitlerio kariuomenė įžengė į Reino kraštą, „Daily Herald“ vedamajame rašė, kad „reikia su vokiečiais tartis arba pradėti karą už tai, kad vokiečių miestuose nebūtų vokiečių kariuomenės. Šios šalies (Anglijos) žmonės tokiame karui nepritarė. Mums atrodo, kad nepritarė ir prancūzai“.

Sukakties proga klausama, ar būtų buvę galima Hitlerį sustabdyti? Atsakymas: nei Prancūzija, nei Britanija neturėjo su Hitleriui pasiūlyti, todėl jis susitarė su Sovietų Sąjunga 1939 rugpjūčio mėn. ir galėję pradėti žygį į Lenkiją. Sovietai už tai gavo teritorijas, kurių pageidavo nuo I Pasaulinio karo pabaigos.

Japonija bijo sovietų raketų

Tokijo. — Valstybės sekretorius Shultz nuramino Japonijos politikus, kad Amerika nesutiktų su sovietų raketų perkėlimu iš Europos į Toliuosius Rytus. Japonijoje kilo nerimas, kad sovietai gali savo vidutinių nuotolių raketas išvežti iš Europos ir jas nukreipti į taikinius Kinijoje ar Japonijoje. Paskutiniu metu sovietų spaudoje pasirodė pikty, prieš Japonijos vyriausybę nukreiptų straipsnių.

Sekretorius Shultz į japonų užsienio reikalų ministrą Abe plačiai apžvelgė tarptautines

TRUMPAI IŠ VISUR

— Salvadora vyskupai pasiskelbė, kad popiežius Jonas Paulius II aplankys Salvadorą kovo 6 ir viešės devynias valandas.

— Salvadore keliose provincijose vyksta kietos kovos tarp sukilėlių ir kariuomenės. Apie 50 mylių nuo San Salvadoro žuvo 55 civiliai, 3000 apleido namus.

— „Solidarumo“ pogrindžio vadai Lenkijoje paskelbė protestą, kad valdžia pervedė unijos kasą — 9.4 mil. dol. naujai steigiamoms profesinėms sąjungoms.

— Kambodijoje Vietnamo kariuomenė puolė prie Tailandijos sienos esančią pabėgėlių stovyklą. Artilerijos sviediniai krito ir Tailandijoje, kur žuvo vienas ūkininkas, sužalota daug pastatų. Tūkstančiai kambodiečių pabėgo į Tailandiją.

— Lenkijos užsienio reikalų ministras Stefan Olszowski kritikavo Seime Vakarų vyriausybės už prekybos sankcijas ir ekonominį spaudimą.

— Nacių karo nusikaltėlių gaudytojas Simon Wiesenthal pasakė spaudai, kad Auschwitz stovyklos gydytojas Josef Mengele gyvena miestelyje, kuris yra ant Bolivijos-Paragvajaus sienos.

— Salvadora sukilėlių radijas skelbia, kad Morazano provincijoje sieną į Salvadorą perėjo Hondurо kariuomenės daliniai, kurie padeda Salvadora kariuomenei.

— Amerikoje prasidėjęs sunkvežimių streikas jau sukėlė smurto veiksmų. Vienas streiką laužas vairuotojas buvo persautas, sudegintas vienas sunkvežimis.

— Is Nigerijos išvažiavo apie 300,000 nelegalių darbininkų, daugiausia iš Ganos. Pasienio stotyse, aerodromuose buvo susikimšimų.

— Sudanas ištremė britų BBC korespondentą už gandų ir šmeižtų sklaidimą.

prekybos sunkumus ir ekonominę krizę. Shultz paspaudžia Japoniją, kad ji savanoriškai apribotų savo prekių siuntimą į Ameriką, nes Kongrese ir Amerikos spaudoje vis daugiau kalbama apie laisvos prekybos Amerikai daromą skriaudą, apie reikalą suvaržyti japonų prekių importus.

Sovietai apie Europos raketas

Bona. — Viceprezidentui George Bush lankantis Europoje, Sovietų Sąjunga dar sustiprino savo „taikos ofensyvą“. Spaudoje keliama Andropovo taikingi pasiūlymai. „Tass“ skelbia, kad „visos valstybės, jeigu jos brangina savo piliečių, visos žmonijos likimą, turi būti suinteresuotos, kad nekiltų viską naikinančios konfliktas“.

Varšuvos pakto valstybių deklaracijoje, kuri vadinama „istorine Pragos iniciatyva“, siūloma Šiaurės Atlanto sąjungos valstybėms sudaryti sutartį dėl karinės jėgos savitarpio nenaudojimo, taikos santykių sudarymo. Tas siūlymas esanti „užkarda avantiūristams“.

Europos spauda pripažįsta, kad viceprezidentui Bushui bus nelengva pakeisti Europoje susidariusį įspūdį, kad Andropovas labai nuosaikus, taikus, sukalbamas. Jis gi pasiūlė sumažinti sovietų raketų skaičių iš 600 iki 162, jei Amerika atsisakytų savo plano — atvežti į Europą savo „Pershing 2“ ir skriejančias raketas. Andropovas minėta 162 raketų skaičių pagrindžia tuo, kad, be Amerikos, dar dvi Šiaurės Atlanto sąjungos narės Europoje laiko savo branduolinį ginklą. Tai Britanija ir Prancūzija, kurių branduolinius užtaisus nešančios ginklai gali pasiekti objektus Sovietų Sąjungos teritorijoje iki pat Uralo.

„Tass“ agentūra nurodo, kad Britanijos atominiai povandeniniai laivai ginkluoti 64 raketomis „Polaris“. Kiekviena jų turi tris

branduolinius užtaisus. Šiuo metu raketos modernizuojamos, vietoj trijų branduolinių galvutų montuojamos šešios. O ateityje visos „Polaris“ raketos bus pakeistos galingsesnėmis „Trident“, nešančiomis nuo 6 iki 14 kovinių užtaisų. Modernizuojama ir strateginė aviacija: dabar atomines bombas pritaikyti nešti 55 lektuvai „Vulkan“. Jų veikimo spindulys — 4800 kilometrų, rašo „Tass“.

Prancūzijos branduolinis ginklas bazuojamas tiek jūroje, tiek ir žemėje. Povandeniniuose laivuose yra apie 80 raketų. Žemėje Prancūzija bazuoja 18 balistinių raketų. Jos strateginę aviaciją sudaro 46 lektuvai „Mirage IV“, kurie be nutūpimo su atominiu kroviniu gali nuskristi 1,600 km. Iki 1990 metų Prancūzijos atominis povandeninis laivynas turės 7 raketnešius. Dabar branduolinį ginklą turi 5 laivai, informuoja sovietų žinių agentūra.

Pusė prezidento kadencijos

Washingtonas. — Besirušdamas svarstyti naują administracijos biudžetą, Kongresas pradėjo siūlyti įvairius planus nedarbui sumažinti. Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill, kalbėdamas Amerikos miestų merų konferencijoje, siūlė išleisti 5 ar 7 bil. dol. viešiesiems darbams. Du respublikonai senatoriai: sen. Hatch ir Oregono ir sen. Quayle iš Indianos siūlo išleisti viešiesiems darbams 2 bil. dol.

Prezidentas Reaganas baigė savo pusę kadencijos ir pradėjo trečiuosius metus. Ta proga įvairūs Gallupo ir Harris viešosios opinijos tyrimai parodė, kad prezidento populiarumas gerokai nusmuko. Visi pripažįsta, kad ekonominis laimėjimas yra tik vienas — sustabdyta infliacija.

Respublikonai konservatoriai kaltina prezidentą, kad jis nusiisuko nuo konservatorių ideologijos, emė pataikauti „vidurio“ grupėms. Didžiausia Reagano nuodėmė, kad jis nesubalansuoja federalinio biudžeto. Juodųjų organizacijos kaltina vyriausybę, kad ji užmiršo civilines teises ir pastūmė juoduosius į sunkią krizę, sumažindama federalinės šalpos programas. Biznio sluoksniai tvirtina, kad ekonominio atsigavimo nebus tol, kol bus aukšti bankų nuosimčiai.

Naujų priekaištų prezidentas susilaukė už savo pasakymą Bostone, kad reikėtų panaikinti mokesčius korporacijoms. Juos būtų geriau imti iš privačių akcininkų, vyriausybė tuo atveju surinktų daugiau mokesčių.

KALENDORIUS

Vasario 2 d.: Kornelijus, Kotryna, Rytis, Vandenė.
Vasario 3 d.: Blaziejus, Oskaras, Radvilas, Asta.

Saulė teka 7:03, leidžiasi 5:06.

ORAS

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS Klasika

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

DĖMESYS UNIFORMAI

Uniforma yra išorinis organizacijai priklausomumo ženklas. Ji mus puošia ir vienią didžiojo Lietuvos Skautybės šeimos.

Skautas ir skautė savo uniformą gerbia, ją visuomet švairi ir tvarkingą dėvi. Nuo uniformos tvarkingumo priklauso vieneto išorė, drausmė ir susiklausymas. Vadovų ir vadovių pareiga įsamoninti jauniui tvarkingos uniformos reikšmę ir prižiūrėti, kad ji būtų dėvima pagal uniformų reguliavimo reikalavimus.

Pastaruoju metu pastebima daug prasiplėtimų su uniformų reguliavimo reikalavimais, o vienietų pranešimuose nuolatiniis kartojimas kokiomis kabinėmis ir batais avėti ir pabrėžimas, kad uniformos privalo būti tvarkingos, yra įrodymas, kad skautai ir skautės nėra tinkamai įsamoninti šiuo reikalu. Šiuos Jubiliejinus metus pradėdami, su tvarkykime savo uniformas ir tvarkingai jas dėvėkime pagal reguliavimo reikalavimus, kuriuos čia skelbiame.

SKAUČIŲ UNIFORMA

Uniforminė suknelė:

Spalva: dengiama.
Rankovės: trumpos su 1.5 in. atvartu.

Apikaklė: angliška, 3.5 in. pločio.

Kišenės: prisiūtos ant viršaus, 5 in. ilgio ir 4.5 in. pločio, su 1 in. klostė per vidurį.
Kišenės uždangalėlis — 1.75 in. pločio per vidurį ir 1 in. pločio kraštuose.

Antpečiai: 1 in. pločio.

Sijonas: iš 4 dalių (A-line) su abipuse klostė priekyje.

Klostės plotis — 4 in.

Ilgis: jaunesnėms — tik virš kelių; vyresnėms — tik žemiau kelių.

Priekyje įsiuvamas užtrauktukas. Sagos — antpečiams ir kišenėms — dengiamos spalvos.

Būtinai ženklai:

1. LSS skydelis įsiuvamas ant kairės rankovės, 1.5 in. žemiau peties siūlės.
2. Trispalvė juostelė, 4 in. ilgio ir .75 in. pločio, prisiuvama virš dešinės kišenės.
3. Tunto vardas išsiuvinėjamas tamsiai mėlynais siūlais virš trispalvės.

Kaklaraiščiai: (medvilninis, 34 in. trikampis). Spalvos ir surišimai:
Skautės: Geltonas, rišamas kaklaraiščio mazgu.

Pritrysios skautės: vyšninės, nerišamas mazgu, bent ant jo uždedamas pačių padarytas žiedas iš natūralios gamtinės medžiagos, pvz., medžio, kaulo, odos, gintaro ir t.t.

Vyr. skautės: mėlynas, surišamas geruoju mazgu.

Skautininkės: žalias, rišamas kaklaraiščio mazgu.

Švilpuko virvelė: dėvima po apikaklę, švilpukas įdėdamas į kairę kišenę. Virvelės spalva pažymi skautavimo šaką arba einamas pareigas.

Eilinių skaučių: dengiamos

spalvos.
Pritrysusių skaučių: dengiamos spalvos.
Vyr. skaučių: mėlyna, Skautininkų: žalia.

Paskiltininkės: šviesiai mėlyna.

Skiltininkės: geltona, Draugovės adjutantės: balta.

Draugininkės: tamsiai žalia.

Tunto adjutantės: šviesiai pilka.

Tuntininkės: ruda, LSS-jos vadijos narių: si-

dabrinė, Vyriausios skautininkės: auksinė.

Diržas: austinis, rudame

dugne kaklaraiščio spalvos

grėbliu raštas; arba juodas, 1.5 in. pločio su juoda sagtim.

Kojinės: žiema — ilgos, kū-

no spalvos; vasara — tamsiai

mėlynos, iki kelių.

Batai: juodi arba tamsiai rudi, žemėsniūnė.

Ženkliai: Skautiška rūtelė: žalia, dėvima ant kairės ki-

šenės klostės; balta — ant ke-

purės.

Metinės žvaigždutės: prisi-

gamos virš kairės kišenės.

Patyrimo laipsniai — žymi-

mi tamsiai mėlyna juostelė, 1/4 in. pločio, kurios prisiu-

va mos horizontaliai ant kairės

kišenės klostės, žemiau rūtelės.

Vyresniškumo laipsniai —

žymimi tamsiai mėlyna, 1/4 in. pločio juostelė, sulenkta

kampu. Juostelė prisiuvama

ant kairės kišenės dangtelio

virš sagos, kampu į viršų.

Specialybių ženklai: dėvimi

ant dešinės rankovės.

Stovyklos darbo uniforma:

Spalva: tamsiai mėlyna.

Palaidinė (T-shirt).

Trumpos ir ilgos kelnės.

Sportiniai batai.

Kojinės iki kelių.

Treningas su raidėmis LSS

kairėje pusėje.

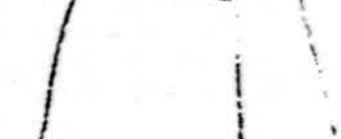
Švarkelis (windbreaker) su

LSS ženklu.

Kepuraitė — medžiaginė, ma-

žais atlenkiama kraštais.

PAUKŠTYČIŲ UNIFORMA

„Lituanicos“ tunto „Miško broliai“ pasižymi drausme ir uniformų tvarkingumu, budi Lietuvos Kronikos sąjungos laisvų parodoje.

Nuotr. J. Tamulaičio

Suknelė:

Siuvama iš 4 dalių, vientisa, platėjanti į apačią. Įsiuvinami: du priešakyje ir du užpakalyje. Priekyje įsiuvamas užtrauktukas. Apikaklė angliška, atlenkiama, 3.5 in. pločio.

Dvi kišenės — 3.5 in. pločio ir 4 in. ilgio, su uždangalėliu 1.5 in. per vidurį ir 3/4 in. kraštuose. Per kišenės vidurį 3/4 in. pločio klostė.

Rankovės trumpos, su 1 1/4 in. atlenkimu.

Antpečiai 1 in. pločio.

Diržas: Paukštytės diržo ne-

dėvi.

Kojinės: žiema — ilgos, kū-

no spalvos; vasara — tamsiai

mėlynos, iki kelių.

Batai: juodi arba tamsiai rudi, žemėsniūnė.

Kaklaraiščiai: 28x28 in. tri-

kampis, raudonas, surišamas

kaklaraiščio mazgu.

Švilpuko virvelė: raudona.

Ženkliai: visi skautiški ir tau-

tiniai ženklai dėvimi taip pat

kaip ir ant skaučių uniformos.

Kregždutė: dėvima ant kai-

rės kišenės klostės.

Stovyklos darbo uniforma:

tokia pati, kaip skaučių.

JŪRŲ SKAUČIŲ UNIFORMOS

ŪDRYČIŲ

Zieminė — dėvima nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 23 d.

Suknelė: tamsiai mėlyna,

siuvama iš 4 dalių, vientisa,

platėjanti į apačią.

Priekyje užtraukiama ilgu

užtrauktuku.

Apikaklė: jūreiviška, apsiu-

ta trim baltom 1/2 cm juoste-

lėm. Pirmoji juostelė — 2 cm

nuo krašto, antroji — šalia pir-

mosios, trečioji — 1 cm nuo

antrosios.

Kišenė: viena kairėje pusėje —

10 x 11 cm, su 2.5 cm klostė

ir uždangalėliu — 4 cm per vi-

durį ir 2 cm kraštuose.

Rankovės: ilgos. 5 cm ran-

kogalis, susegamas tamsiai

mėlyna saga.

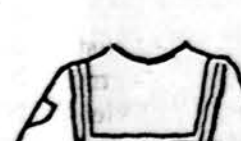
Kepuraitė: balta, jūreiviška.

ŪDRYČIŲ VASARINĖ

užtrauktukas

siūlės

JŪROS SKAUTININKŲ DĖMESIUI

Chicago jūrų skautininkų „Grandies“ vadija praneša, kad praėjusių metų spalio 20 d. ir gruodžio 2 d. įvyko Chicago „Grandies“ steigiamosios sueigos, kuriose dalyvavo dvilika jūrų skautininkų. Visiems broliams skautininkams priartiant, nutarta Chicagoje atgaivinti jūrų skautininkų „Grandies“ veiklą. Vienų metų laikotarpiui įgulos vado pareigoms buvo išrinktas j.s. Leopoldas Kupcikevičius. Jam buvo pavesta sudaryti įgulos vadiją.

Chicago „Grandies“ įgulos vadiją sudaro: j.v.s. A. Aglinskas, j.s. L. Kupcikevičius, j.s. A. Levanas, j.s. K. Micevičius — centro vadijos atstovai. Pirmas Chicago „Grandies“ vadijos posėdis įvyko sausio 23 d., jame buvo pramatyta 1983 m. veikla.

Chicago j. skautininkų „Grandies“ sueiga įvyks sekmdienį, vasario 6 d., 12 val. j.s. L. Kupcikevičiaus bute, 6935 So. Maplewood, Chicagoje. Tel. 434-9766, arba 476-3875. Visi Chicago ir apylinkių j. skautininkai kviečiami dalyvauti. Bus diskutuojami „Grandies“ nuostatai, 1983 m. veiklos planas.

Iki pasimatymo, broliai! Gerą vėją ir gero darbo!

Chicago j.s. „Grandies“ vadija

SLIDINĖJIMO IŠKYLA

„Lituanicos“ tunto T. Daukanto skautų vyčių būrelio organizuojama slidinėjimo iškyla į Cascade Mountain, Wisconsin, įvyks vasario 27 d. Dalyvauti kviečiami visi skautai, skautės, jų draugai ir draugės bei tėveliai.

Vyksime autobusu, kuris nuo Jaunimo centro išvyks vasario 27 d. 6 val. ryte. Grįšime tą pačią dieną — autobusus prie Jaunimo centro grįš 9 val. vak. Autobuso kaina 15 dol. asmeniui. Mokestis už autobusą sumokamas registruojantis.

Registracija bus vykdoma sekmdieniais, vasario 6, 13 ir 20 dienomis, tarp 10-12 val. r. Jaunimo centre. Informacijai ir registracijai telef. 735-5192.

Pastaba: vilkiukai, paukštytės, bebrai ir ūdrytės iškyloje galės dalyvauti tik lydimi tėvelių ar globėjų.

SKAUTININKŲ SUEIGA

Chicago skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, vasario 7 d. 7 val. vak. pasesę Ireną Vaitkienę, 6641 So. Francisco, Chicagoje. Dienotvarkėje — Vasario 16-tos ir susimąstymo dienos paminėjimas, Kaziuko mugės reikalai. Visos Chicagoje ir apylinkėse gyvenančios skautininkės kviečiamos šioje sueigoje dalyvauti.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Washington, D.C.

Vasario 12 d. — Vasario 16 d. sueiga visiems skautams ir skautėms.

Vasario 26 d. — Vilkiukų ir skautų naktinė iškyla.

Kovo 20 d. — Kaziuko mugė.

New Yorkas

Vasario 27 d. — „Neringos“ tunto susimąstymo dienos sueiga.

Kovo 6 d. — Kaziuko mugė. Balandžio 23 d. — New Yorko tunto Jubiliejinis vakaras.

Worcester, Mass.

Vasario 20 d. — Vasario 16 sueiga.

Kovo 27 d. — Kaziuko mugė.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipnius taiso savo nuožiūra. Neusuodotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčioms gavus prašymą.

Bostonas

Vasario 12 d. — Vasario 16-tos minėjimas.

Kovo 6 d. — Kaziuko mugė.

Chicagoje

Vasario 20 d. — Visų Chicago skautų ir skaučių bendra Vasario 16 d. minėjimo sueiga.

Vasario 27 d. — Slidinėjimo iškyla į Cascade Mountain, Wisconsin.

Kovo 6 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Clevelande

Vasario 12 d. — „Pilėnų“ tunto blynų balius.

Detroitas

Vasario 20 d. — Vasario 16-tos minėjimas Kultūriniam centre.

Kovo 6 d. — Kaziuko mugė.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS

Pensininkams nuolaida

2436 W. Lithuanian Plaza Court

Chicago, Illinois 60629

Tel. 925-8288

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterių ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.

11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir

7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

e441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

AKLIEJI
VEDA AKLUS

Amerika gali daug kuo didžiulius. Bet yra taip pat dalykų, dėl kurių ji turėtų išgėdos rausti. Vienas iš jų — tai padėtis, kurioje atsidūręs jos vaikų viešasis pradinis bei vidurinis švietimas.

Kad kažkas netvarkoje su JAV mokyklomis, žinojome jau tie iš mūsų, kurie į šį kraštą atvykome po Antrojo pasaulinio karo. Kad tas žinojimas nebuvo vien tik „dypukiškas snobizmas“, patvirtina pastaruoju metu pasirodžiusios patčių amerikiečių studijos. Tiesa, tos studijos paprastai kalba tik apie „žymų pablogėjimą“ nuo 1960-ųjų ir ypač nuo 1970-ųjų metų dekados, kai tuo tarpu mes europiečiai buvome gerokai nepatenkinti amerikiečių švietimo sistemos būkle jau ir 1950-ųjų metų dekadose. Kaip šiandien, taip ir tada mums atrodė, jog Amerikos pradžios mokyklose, o ypač gimnazijose moksleiviams neduodama nei tinkamo dorovinio auklėjimo, nei pakankamo kiekio tų igūdžių bei žinių, kurių reikėtų kiekvienam bent minimaliai išsilavinusiam Vakarų civilizacijos žmogui. Dėl pirmojo trūkumo patčių amerikiečių dar palyginus mažai taisytielajama (nes manoma, jog dorovinis auklėjimas — tėvų, ne mokyklų reikalas, o jei mokyklų, tai ne viešųjų), bet dėl antrojo — dėl per žemo ir vis krintančio paties mokslo lygio — šiandien jau daug kur rimtai susirūpinta.

Viename valstybiniame raporte (National Commission on Libraries and Information Service, 1979) tvirtinama, kad vienas iš penkių paskutines klases gimnazijų (high-school seniors) nesugeba atlikti kasdieninio būtinio pobūdžio skaitymo uždavinių. Kitoje studijoje, 1980 m. atliktoje Rockefellerio fundacijos lėšomis, pranešama, jog tarp 10 ir 20% gimnazijos abiturientų yra beraščiai. O daugelis tų, kurie „moka skaityti“, nemoka daryti išvadų iš to, ką skaito, nesupranta teksto. Nacionalinių SAT egzaminų, kuriuos laiko beveik visi JAV ketvirtokai, rezultatai vidurkis kiekvienais metais (pradedant 1967, baigiant 1980) smunka. Tai nenuostabu, prisiminus, kaip kai kurios humanitarinės disciplinos JAV gimnazijose apieistos (pvz., pasaulinė literatūra, istorija, geografija), o kitos net beveik visiškai išstumtos (pvz., klasikinės kalbos). Bet ir griežtųjų mokslų dėstymo atžvilgiu slystama „link mokslo ir technologinio neraštingumo“: pagal 1980 m. federalinio švietimo departamento studiją, tik 7% visų JAV gimnazijos abiturientų yra išėję bent vienerius metus bendrojo gamtamokslio, tik 9% bent vienerius metus fizikos ir tik 16% bent vienerius metus chemijos. Panašių statistinių duomenų galima suminėti visą aibę. Liūdniausia, kad, apamai paėmus, jie rodo tendenciją padidėti ne taisyti, o tolydžio vis blogėti.

Kame šio nuosmūgio priežastys? Kaip ir galima tikėtis, priežastį pasiūloma įvairiausių: netinkama pedagoginė filosofija (Dewey!), per didelis mokinių skaičius klasėje, rasinė integracija, rasinė segregacija, imigracija (ypač iš atsilikusių kraštų), šeimų nepastovumas, priežiūros stoka namuose, televizijos įsivešpatavimas ir kiti Amerikos socialinio gyvenimo

faktoriai. Neabejotina, kad visa tai gali neigiamai atsiliepti į mokyklų darbo vaisiaus kokybę. Tačiau pagrindinė mokyklų nuosmūgio priežastis yra — blogai paruošti mokytojai. Taip bent mano buvęs New Yorko miesto mokyklų superintendento pavaduotojas, Hoffstra universiteto profesorius emeritas Francis Griffith, „The University Bookman“ žurnalo 1982 m. rudens nr. paskelbęs akis atveriantį straipsnį „Teachers are part of the problem“.

Pacitavęs buv. JAV Švietimo komisinio St. M. McMurrin nuomonę, jog „esama nacionalinio skandalo, kad didis skaičius mokytojų nepakankamai paruošti tiek iš dalykų, kuriuos jie dėsto, tiek ir iš pagrindinių dalykų, reikalingų bendrajam išsilavinimui apskritai“, prof. Griffith šį tvirtinimą paremia virtine iškalbingu faktų. Štai tik keli iš būdingesniųjų:

— Reikalavimai būti priimtam į pedagoginių studijų programą labai žemi (paprastai užtenka C pažymio vidurkio). Viena anketa iš 1976 m. rodė, kad pedagogikos studentai prastai atliko SAT egzaminus negu didelė dauguma kitas šakas pasirinkusių studentų. Beje, dauguma mokytojų seminarijų priima 90% su viršum visų kandidatų: ko ne visi atmettieji primami vėliau, antrą kartą įteikę prašymą; o jau sykį priimtas niekuomet nebūsi išmestas dėl nepažangumo moksle ar netinkamo būdo.

— Mokytojų seminarijų (teachers' college), kuriose stojama tiesiai iš gimnazijos, nereikalaujama klausyti nei matematikos, nei griežtųjų mokslų, nei svetimos kalbos, nei filosofijos (privalomi tik vieneri metai anglų kalbos). Užtat daugelio mokytojų labai silpnas bendras išsilavinimas. Beje, tik retas kuris mokytojas sugeba skaityti bent vieną svetimą kalbą, nors mokinių, kurių gimtoji kalba ne anglų, skaičius kasmet dramatiškai auga. Baigus keturmetę mokytojų kolegiją, įsigijama teisė mokytojauti be papildomų valstybinių egzaminų.

— Kai kurie mokytojai, baigę kolegiją, ar keletą metų savo profesiją padirbėję, užsimano siekti magistro laipsnio. Kaip ir iš kitų magistro kandidatų, taip ir iš pedagogikos studentų paprastai reikalaujama laikyti GRE testus. Vienoje studijoje, apėmusioje laikotarpį nuo 1977 iki 1980 m., pusė milijono egzaminuojamųjų pasisakė ketiną studijuoti vieną iš 92 mokslo sričių, įskaitant ir pedagogiką (kuriai pasirinko 16,000). Kaip žinia, GRE testas susideda iš dviejų dalių — kalbinės ir matematinės. Išvedus testo rezultatus vidurkis pagal egzaminuojamųjų pasirinktą magistro studijų šaką, rasta, kad pedagogai atsidūrė netoli paskutinės vietos: kalbinėje dalyje jų vieta buvo 88 (iš 92), matematinėje — 86 (iš 92). Abiejose dalyse silpniau už pedagogus pasirodė tik namų ruošos (home economics) studentai. (Amerikoje galima ir iš tokio mokslo magistro siekti!)

— 1981 m. dvi valstijos (Arizona ir Florida) išleido įstatymą, pagal kurį visi, siekiantieji mokytojo vietos, turi pirmiausia įrodyti, kad moka skaityti ir rašyti, išlaikydami raštingumo egzaminą (literacy test)! Res ipsa loquitur. Tad ko gi iš tokių mokytojų dar galima laukti?

M. Dr.

Tik į klaidą lengva įpulti, o tiesa pasiekama daugeliu pastangų ir kovų.

Lacordaire

Nemirtingumo samonė — tai Dievo balsas, kuris aidi mūmuse.

Rytų išmintis

BRANDUOLINĖ JĖGA
TREČIAJAME PASAULYJE

ALOYZAS V. POČAS

Jeigu kas nors nesutrukdys, greičiausiai atominė bomba pagamins islamo tikėjimo tautas. Nėra klausimo, kad šis įvykis pakeistų pasaulio politinius draugus ir jų planus, ypač piet vakaruose; Azijos tautų ryšius su Vidurinių Rytų tautomis ir Izraeliu.

Islamo tautų įtampa sukasi apie Pakistano valstybės bandymą sujungti medžiagas atominės bombos eksperimentams. Aišku, JAV ir kitos valstybės reikalauja, kad Pakistanas sustabdytų atominę medžiagų gamybą.

Šiandien pasaulyje yra šešios valstybės su atominiu apsiginklavimu: JAV, Sov. Sąjunga, Kinija, Prancūzija, Didžioji Britanija ir Indija (gal ir Izraelis). Be šių šešių valstybių yra dar devynios, kurios turi technologiją ir gali gaminti atominės bombas, bet nenori, nes jų valdžios nesutinka. Kaimyninės valstybės yra priverstos gerbti tą valstybę, kuri turi atominis ginklus.

1969 metais buvo sudaryta pasaulinė tarptautinė sutartis: „Nuclear Non-Proliferation Treaty“, kuria siekta sustabdyti atominį ginklų dauginimą. Tautos, turinčios atominės bombas, prašė tas valstybes, kurios neturi atominio ginklo, pasisąžinti negaminti sau atominio ginklo. Daugelis valstybių pasirašė tą sutartį, kitos nesutiko. Viena iš tų, kuri nepasirašė, yra Pakistanas.

Atominė energija, ypač elektros gamybai, yra 20-jo šimtmečio kasdieninis faktas. Tai gali labai padėti valstybei, kuri neturi nei anglies, nei žiobalo. Pavyzdžiui: Prancūzija planuoja iki 1990-2000 m. visiškai pereiti į branduolinę energiją elektros gamybai. Per 40 valstybių turi vienokios ar kitokios rūšies branduolinius reaktorių. Atominės energijos konferencijos duomenimis, (kuri įvyko 1980 metais Šveicarijoje), ant žemės paviršiaus yra 220 veikiančių reaktorių ir dar 320 statomų. Jie, vėliau ar anksčiau, duos žmonių milijonus elektros jėgos.

Tiesm žmonėms, kurie nesigilina į branduolinius mokslus, galima šiek tiek paaiškinti. Pirminė medžiaga yra žemėje įvairiausių mineralų, kuriuose yra urano. Tie mineralai, kurie turi didesnę procentą urano, atrodo kaip geltonas smėlis. Ši geltona medžiaga turi būti perdirbta, nes ji tokiame gamtos stovyje aukštesnės energijos neduoda. Spe-

cialiuose fabrikuose priemaišos yra atskiriamos, medžiaga cheminiu būdu išplauta ir gryno urano koncentracija padidėja. Išvalymu paliekama 99.3% švaraus urano izotopo U-238, bet jis vienas jokių būdų negali paleisti atominės energijos. Kartu su izotopu U-238 yra mažas kiekis, apie 0.7%, izotopo urano U-235, kuris yra svarbiausia medžiaga kariško tipo atominė bomba. Šią materiją išskirti iš gamtos mineralų reikia labai sudėtingų ir brangių mašin. Nekariško tipo branduolinių reaktorių gali gaminti plutonį, kuris taip pat labai svarbus atominio ginklo gamybai. Kai nekariško tipo reaktoriai sunaudoja medžiagą, tose liekanose yra apie 1% naujo tipo plutonio.

Plutonis yra žmogaus padaryta medžiaga. Šis P-239 plutonis yra liekanos skaldymo reakcijos, kuri vyksta normalaus elektros gamtinio metu, reaktoriaus viduje. Šis plutonis, jei sumaišytas su specialia mase, kaip mielės duonoje, pats padaugėja. Tai daroma naujausio tipo „breeder“ reaktoriuje. Jis savo degimo medžiagą pats gali pasigaminti. Bet pradėti tą gamtinę reikia daug plutonio. Beveik visos pasaulio valstybės, kurios vartoja branduolinius reaktorių, turi gauti urano ar plutonio iš valstybių, kurios turi specialius atskirimo ir išvalymo fabrikus. Iš šių fabrikų atominę energiją vartojančios tautos turi atsisiųsti „nešvarias“ medžiagas išvalymui — padidinti urano švarumo koncentraciją. Šios rūšies medžiaga nešunčiama nuo valstybės, kurios dar neturi atominio militarinio pajėgumo, nes daugelis šių valstybių gali tą pagerintą medžiagą vartoti kariško tipo raketoms, bomboms ir atominėms minoms. Per pastaruosius 10-15 metų buvo galvojama, kad nėra įmanoma pagaminti atominės bombos iš medžiagos su mažesniu procentu urano. Tačiau fizika, inžinerija ir technologija tai pakeitė.

1974 m. rudenį Indija su Kanados pagalba (ji davė su medžiaga elektros reaktorių) tapo šešta atominės energijos kariška jėga. Ji po žemės susprogdino mažą atominę bombą Resastau dykumoje. Visa bomba buvo pagaminta iš nekariškos rūšies medžiagos. Tuo pačiu laiku sklido gandai, kad žydai pradėjo planuoti savo

atominės bombos sprogdinimą, kad pagąsdintų arabus. Brazilija taip pat svarstė atominės bombos gamybą. 1975 m. 15 valstybių, kurios turi urano ir plutonio apdirbimo fabrikus, susijungė į vieną grupę ir pasivadino „Nuclear Suppliers Group“. Grupė paskelbė tarptautinį apsaugos kodeksą, norėdama sustabdyti atominio ginklo gamybą kitose valstybėse, turinčiose reaktorių.

Nėra jokios paslapties, kad žydai 1973 m. pagamino keletą atominio bombų, bet iki šio laiko nebandė nė vienos susprogdinti. Šis faktas vertė arabų valstybes, kaip Libiją ir Iraką, mėginti įsigyti savo atominis ginklus. 1975 m. Libijos prezidentas pulk. Kadafi bandė iš savo ir kitų arabų valstybių surinkti mokslininkus, kurie galėtų pagaminti atominę bombą. Visose Arabų valstybėse nerado nė vieno, kuris būtų tiek pažengęs fizikoje, kad galėtų įvykdyti tokį projektą. Vėliau Kadafi mėgino nusipirkti atominę bombą iš kiniečių, bet jie nepardavė.

Indija tuoj po atominės bombos sprogdinimų pažadėjo pasauliui, kad daugiau tokių bandymų nevykdys. Ji iki šiai dienai jokių atominio ginklo negamina. Tačiau, reikaliu esant, ji per šešis mėnesius gali tai vėl padaryti. Indijos atominės bombos sprogdinimas gal buvo tik pasirodymas pasauliui, jog ir ji gali būti rimta atominė galybė, bet tuo veiksmu ji sukiršo savo priešus — Kiniją ir Pakistaną. 1976 m. Pakistanas prašė Kiniją, kad jai duotų medžiagą ir technologiją. Jis norėjo pagaminti atominę bombą ir ją išsprogdinti 1977 m. gruodžio mėnesį, bet 1977 m. pavasarį įvyko perversmas ir gener. Zia paėmė valdžią. Kiniečių pagalba Pakistanui pasibaigė. Tada Pakistanas, norėdamas toliau testuoti atominės bombos gamybos planus, rado pagalbą Prancūzijoje. Prancūzija pažadėjo pastatyti fabriką, kuris pagamintų vieną toną plutono per metus. Statyba pradėta Chasma mieste prie Islamabado, Pakistano sostinės. JAV ir kiti „Nuclear Suppliers Group“ nariai pradėjo Prancūzijai grąsinti. Tada ji visai atsisakė projekto ir su savo inžinieriais išsikraustė. Tuomet Pakistanas išsiuntinėjo savo agentus į pasaulį suieškoti ekspertus, fabriko dalis ir kitas medžiagas. Spėjama, kad šiam darbu labai daug talkino Li-

bijos Kadafi. Atominės medžiagos fabriko planai buvo pavogti Olandijoje. Kad nebūtų įtartinio, fabriko dalys, specialios plienas ir kiti metalai buvo supirkinėjami mažais kiekiais tarptautinėje juodojoje rinkoje. Visa eiga buvo ilga, lėta ir sunki, bet Pakistanas daug išmoko ir surinko daug žinių.

Visiems jau aišku, kad tarptautinėje juodojoje rinkoje galima gauti medžiagas atominėi bombai. Vienas rimtas informacijos centras sako, kad JAV apyvartoje yra daugiau nei 22,000 svarų plutono, kuris nėra kariuomenės ar autorizuotų žmonių rankose, bet privatus industrijos kontrolėje. 20 kilotonų bombą pagaminti reikia 14 svarų medžiagos. Tokio stiprumo bombą Amerika numetė ant Hirošimos miesto Japonijoje). Jei kas netiki, kad yra slaptas turgus, gali pasisukaityti 1968 m. „Plumbat Affair“, kada iš Europos Ekonomijos Centro dingo 200 tonų urano, kuris atsidūrė Izraelyje. Yra žinių, bet dar nepatvirtintų, kad 1977-1978 m. Libijos desantininkai atsisrādavo Afrikos Nigerijoje (dar neseniai prancūzų kolonijoje). Jie ten rasdavo daug eksportui paruošto urano, kurį pargabendavo į Libiją. Vėliau sužinota, kad Nigerija davė Pakistanui 110 tonų ir Libijai 258 tonų eksportui paruošto urano.

1979 m. JAV pamatė, kad Pakistanas rimtai nori atominio ginklo ir pagrasino, kad nutrauks visą ekonomiską pagalbą. Pakistanas Amerikos nepaklausė. Tada Amerika pasiūlė modernių ginklų — F-5 karo lėktuvų ir vėliau geresnės rūšies F-16, bet Pakistanas nepriėmė. 1979 m. gegužės mėnesį Amerika visai nutraukė ekonominę ir karišką pagalbą. 1980 m. JAV vėl pasiūlė ekonominę ir karinę pagalbą, bet reikalavo, kad, jei Pakistanas ir pasigaminę atominę bombą, jos nesprogdintų. Pakistanas mandagiai pasirašė, kad Amerika nesikištų į jų reikalus.

Amerika kreipėsi į Indiją, kad ji kaip nors sustabdytų tos bombos projektą, ir paaiškino, kad Pakistanas draugauja su Kinija ir rusų komunistų ne laiko priešais. Tas ginklas gali būti pavartotas prieš Indiją, Iraną arba Afganistaną. 1980 m. kovo mėnesį Indijos ministrė pirm. Gandi pasakė pasauliui: „Jei reikės, valstybės saugumui užtikrinti atsisakysime pasaulio taikos pakto ir pradėsime gaminti bei sprogdinti atominės bombas“.

Amerikoj augo įtampa — kaip sustabdyti Indijos ir Pakistano atominio bombų gamybą. Amerika žino, kad, jei ji Indijai neduos urano, kuris pa-

žadetas teikti pagal 1963 m. susitarimą, ir nutrauks pagalbą Pakistanui, tos valstybės gali nueiti į komunistų pusę, o Pakistanas dar daugiau susidraugaus su raudonąja Kinija.

Po to, kai rusai užėmė Afganistaną, Kinija pradėjo labai draugiškai elgtis su generolu Zias valdžia. Prasidėjo techninė pagalba, tik yra labai didelis klausimas, ar Kinija pagelbės Pakistanui pagaminti atominę bombą, kurią gali perduoti Libijai, o šioji kitoms arabų valstybėms, kurios gali panaudoti ją prieš Izraelį.

Indija yra draugiška su rusais, o nekencija raudonosios Kinijos (1962 m. Kinija buvo užpuolusi Indiją). Jei kada nors visos islamo valstybės ir be to Izraelis apsiginklūs atominiais ginklais, toje pasaulyje dalyje gali kilti baisus karas. O tų karų, kaip jau žinome, turėjo Pakistanas su Indija, Irakas su Izraeliu ir t.t.

Gali ateiti laikas, kada trečiojo pasaulio valstybės apsiginklūs atominiais ginklais, kurie nors bus ir mažesnio stiprumo, bet turės aukštą naikinimo koncentraciją su mirtį nesąžiningai karščio bangomis ir didele radioaktyvine jėga.

ATEIZMO
„LAISVĖ“

Su Dievo neigimu galima viską sutaukyti. Čia ir atsiskleidžia ateistinės „laisvės“ dviprasmybė: kas teoriškai atrodo neribotą galimybių plotį, tikrovėje pasirodo tik stokojimu pagrįdta rinktis keliui. Negatyvi ateizmo neapspreštė stumia į visas kraštutinybes. Išskėlus laisvę aukščiausia vertybe, buvo pasitikieta visus klausimus savaime išsprendžiant (laissez faire, laissez passer!). Tikrovėje vienu beatodairinė laisvė virto kitų išnaudojimu, liberalizmas — kapitalizmu. Socialinei teisybei įgyvendinti buvo susiviliota proletariato diktatūros idealu. Tikrovėje kuriamas rojus pasirodė greičiau pragaru, kuriame žmogaus išnaudojimą perėmė tėti partija, sutapatiniusi save su valstybe. Nuo internacionalinės komunizmo grėsmės buvo šokta gelbėtis nacionalizmu. Tikrovėje buvo sukurtos koncentracijos stovyklos ir tuose kraštuose, kurie dar nebuvo komunizmu nuslaubti. Įžengus į atominį amžių, kai vieni ryžtingai vykdė pasaulio užkariavimą, tai antri migdosi „sambūviu“ (koegzistencija) ir, doriškai krikdami, ruošiasi kapituliacijai.

Dr. J. Giniūnas

GINČAS SU KRUGLOVU

RIMVYDAS SIDRYS, M.D.

10

Iš pasaulio išskridus į visatą, atstumai darosi sunkiai įsivaizduojami. Jei mūsų modelis yra obuolys ir Chicago miesto kvartalai, tai aplinkinės artimiausios žvaigždės yra obuolio didumo rutuliukai, skraidantys apie Los Angeles, apie šiaurės ašigali, apie Braziliją. Pati artimiausia mūsų saulės kaimynė — žvaigždė yra Alpha Centaurus. Šitam modelį ji būtų rutuliukas 1300 mylių atstume, atseit prie Miami.

Visatoje žvaigžių yra tokia daugybė, kad mūsų neišreikšiamai vaizduoti jas sunku apėmpti. Mūsų žvaigždynas yra disko formos, mūsų saulė, jame tik nežymi žvaigždė, yra patalpinta netoli disko briaunos.

Žvaigždyno formą mes galim netgi paprastai akim įžiūrėti. Šviesia naktį disko formoj sukoncentruotos bilijonai žvaigždžių susilieja į vieną šviesią juostą — Paukščių Taką. Žvaigždyno ilgis yra 100,000 šviesos metų. (Šviesos greitis yra 180,000 mylių per sekundę). Šis atstumas lengviau įsivaizduojamas grįžtant prie mūsų modelio, kuriame saulė yra obuolio didumo, o žemė — agنونas grūdai. Tokiam modely Paukščių Tako plotumas yra 20 milijonų mylių.

Atstumai ir skaičiai, kuriuos protui yra sunku apėmpti. O tačiau, norint įsivaizduoti visatą, protui reikia pakilti dar vienu laipsniu aukščiau. Mūsų žvaigždynas yra tik maža visatos dalelė — tokių

žvaigždynų kaip Paukščių Takas visatoje yra dar bent 20 bilijonų. Ne taip seniai astronomai, žiūrėdami į kitus žvaigždynus, manė, kad tai yra nebulos — palaidas vandenilio atomų rūkas. Tik pastarųjų Mount Wilson teleskopą, paaiškėjo, kad tos nebulos yra žvaigždynai, kiekvienas susidedantis iš bilijonų atskirų žvaigždžių, daugelis tokio pat didumo, kaip mūsų Paukščių Takas. Artimiausias mūsų žvaigždynas yra Andromeda, tačiau ji nėra tokia jau artima; šviesai nuo jos atkristi užtrunka 2 milijonai metų.

Ir štai toje, protui beveik neapėmptoj visatoje, sukasi mikroskopinė dulkėlė — mūsų žemė, kurioje tačiau vyksta be galo sudėtingas gyvybės procesas. Ar jis buvo sukurtas, ar tik atsirado atsitiktinai atomų ir molekulių žaisme, joms netęcia susiklojus?

Jau apžvelgėme keletą sąlygų, kurios yra būtinos, kad žemėje klestėtų gyvybė. Jei žemė padarė begalinės išminties Kūrėjas, jis pirmiausiai turėjo sukurti saulę. Saulė yra tik eilinė žvaigždė, kurių visatoje yra trilijonai, bet gyvybę palaikanti saulė turi būti preciziškai tinkamo formoj, nei per karšta, nei per šalta, nei sprogdanti super-nova, nei gėstanti balta žvaigždė. Žemės rutulys turi sukurti labai tiksliai atstume nuo saulės, planetos, kurios yra artiau ar toliau nuo saulės, gyvybės palaikyti negali.

Venera yra tik truputį artiau saulės ir yra tikras bibliškas pragaras; anglies divdeginio atmosfera yra tokia karšta, kad visi metalai ištirpsta, visą laiką lyja sieros lietus.

Kaip jau matėm, žemės masė turi būti labai tikslaus tūrio. Jei ji būtų truputį didesnė ar mažesnė, negalėtų palaikyti tinkamos gyvybei atmosferos. Gyvybės tinkama planeta turi turėti tikslų kiekį vandens ir turi turėti savo palydovą — mėnulį, kuris vandenį reguliuotų. Negana to, planeta turi būti

apsaugota nuo kosminių pavojų — nuo meteorų lietaus, nuo gyvybei kenkiančių ultravioletinių ir kosminių spindulių.

Ar galima, logiškai protaujant, prileisti, kad visos šios sąlygos susimėti į vieną tašką visatoje atsitiktinumo dėka? Protas šauktė šaukia, kad toks be galo sudėtingas procesas yra neįmanomas be Visagalio Kūrėjo rankos, Kūrėjo, kuris netgi žemės ašį pakreipė, kad jos klimatas būtų geresnis.

Ką į tai gali atsakyti dialektinis materializmas? Jų argumentas yra tik vienas — medžiaga yra amžina. Per nesuskaitomus amžius aklas atsitiktinumas sudėjo molekules į tokias formas, kokios dabar egzistuoja. Matematikoj yra du labai galingi simboliai: 0 ir begalybė. Padauginus iš nulio, visi skaičiai išnyksta. Pavedus skaičiavimą prie begalybės, matematika pasitraukia į šalį. Begalybėje viskas yra galima; visi apskaičiavimai nustoja vertės. Lig šiol girdžiui Kruglovą universiteto mažojo auditorijos sakant: „Materija jest viečnoje“.

Tačiau materija nėra amžina. Tai buvo surasta visai neseniai, mūsų kartos mokslininkų, ir atradimo istorija yra nepaprastai įdomi. Šio atradimo esmė glūdi tame, kad visata nėra pastovi, visatos žvaigždynai skrieja vienas nuo kito tolyn labai dideliu, bet išmatuojamą greičiu. Galima sakyti, kad visata yra ne ramybės, o sprogiomo būklėje („Big Bang“ teze). Kadangi žvaigždynų atstumai ir greitis, kuriuo jie tolimamiesi skrieja, yra apskaičiuojami, galima apskaičiuoti ir išieities tašką, nuo kurio prasidėjo visatos sproginimas. Mūsų laiku skaičiuojant, visata prasidėjo prieš maždaug 20 bilijonų metų. Kiti atradimai, nepriklausimai nuo sproginimo teorijos, rodo, kad žemė susiformavo prieš 4.5 bilijonų metų.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

MIRĖ LAIMA MARIJA
BOBELYTĖ —
JASAITIENĖ

Labai staigi ir labai netikėtai baigė šią, kad mirė Laima Marija Bobelytė Jasaitienė, pasklido Bostone ir jo apylinkėse. Dar gruodžio 22 d. kalbėjau su L. Jasaitiene, buvo gyva ir energinga, tik pasiskundė, kad sloga užpuolusi. O štai jau jos nebėra. Kai ilgiau sirgęs ar amžiaus naštos prispaustas asmuo iškelia amžinybės, tai žmonės su tokia žinia yra lyg susigvenę. Tačiau, kai pačiame gyvenimo viduramžyje ir visi nelaukiamai išstingsta, tada ji visiems yra baisi staigmena. Ir iš viso praeitų metų gruodis ir šiuo metu sausis Bostonui ir jo apylinkėms yra labai nelaimingas. Tik neseniai palaidojom smuikininką Izidorij Vasyliūną, kompozitorių Julij Gaidelį, atsargos Amerikos kariuomenės kapitoną Gediminą Senutą, vos sulaukusį 40 metų amžiaus, ir eilę kitų, o štai, sausio 22 d. amžinu miegu užmigo ir mūsų miela Laima Marija Jasaitienė, dr. Stasio Jasaičio žmona.

Buvo pašarvota Joseph W. Casper šermenų koplyčioje. Paskutinis atsisveikinimas su velione vyko sausio 25 d. vakare. Šermenų koplyčia buvo perpildyta atėjusių paskutinį kartą pasakyti velionei sudie. Klebonas kun. Albertas Kontautas atkalbėjo maldas. Inž. Vytautas Izbickas atsisveikino Lietuvos Bendruomenės vardu, išskeldamas velionės Laimos meilę lietuvių tautai, tėvynei Lietuvai ir savo vaikams, bet gal mažiausiai velionė rūpinosi savimi. Taip gražiai išauklėti ir išmokinėti vaikai: dukterė yra teisininkė, o sūnus baigęs ekonominius mokslus, ir abu gerai įsikūrę savo darbo srityse Californijoje. Lietuvių respublikonų vardu atsisveikino inž. Jonas Vasylys. Laima Jasaitienė buvo šio skryžiaus išdininė ir visada pilna energijos ir sumanumo. Prof. dr. Juozas Navickas atsisveikino šeimos ir draugų vardu.

Sausio 26 d. velionė buvo palaidota į Šv. Petro bažnyčią, kur šv. Mišias atnašavo kunigas Voldemaras Cukuras, o asistavo buvęs klebonas kun. Antanas Baltrušaitis. Bažnyčia buvo pilna žmonių, kas būna tik didelių švenčių metu.

Iš bažnyčios, lydimi kelių desimčių automobilių vilkstinės, velionė buvo palaidota į Forest Hills kapines. Čia kun. V. Cukuras atkalbėjo maldas, visi sugiedoję Viešpaties Angelas, Marija, Marija ir Lietuvos himną. Giminės uždėjo ant karšto po gelytę, tada visi buvo pakviesti į Old Colony restoraną užkandžiams. Gražiai švietė saulutė, mes skirstėmės, o miela Laima pasiliko amžinos ramybės mieste.

Nulūdime liko vyras dr. Stasys Jasaitis, dukterė Dalia, sūnus Jurgis, brolis inž. Kazys Bobelis, brolis inž. Jurgis ir daugybė kitų giminių. Į laido tuves buvo atvykęs buv. Vilko pirmininkas ir dabartinis garbės pirm. dr. Kęstutis Valiūnas su žmona, o brolis Kazys Bobelis, Vilko pirm., yra išvykęs į Europą, kur dalyvavo Europos seime ir lankė valstybių vyriausybes Lietuvos bylos reikalais, negalėjo atvykti į sėdės laido tuves.

Nelauki iškilavusiai amžinybės Laimai Jasaitienei tegu šviečia amžinoji šviesa, o jos šeimai, giminiams ir visiems artimiesiems giliausia užuojauta.

P. Žickus

KONCERTAS
PARAPIJOS SALĖJE

Sakoma, kad kūryba yra viena iš dieviškosios išminties atspindžių. Jeigu kuriame remiantis pastoviai egzistuojančiais gyvybiniais principais, kad ir netobulais, bet vistiek susiliečiami su Dievo kuriamuoju planu. Tad išvadoje nieko nėra nepaprasto mūsų sumanymuose, jei retkarčiais po šv. Mišių turėtume ne tik brolišką susitarinimą ir pasisvečiavimą po bažnyčią, bet ir gražią meno popietę.

Šį kartą parapijos salėje bus atlikta trumpa muzikinė programa: Jeronimo Kačinsko lietuviška suita, Mozarto Finale iš Trio ir Beethoveno Trio Nr. 3 in C minor. Programą atliks Berklee muzikos kolegijos profesorų pučiamųjų trejukė (trio) ir kiti Bostone koncertuojantys styginių instrumentalistai.

Koncertas vyks kovo 27, 11 val. po šv. Mišių Šv. Petro parapijos salėje, So. Bostone. Įėjimas pagal išgales — auka koncerto išlaidų padengimui. Vyktant koncertui, prašoma tarp savęs nekalbėti. Po koncerto vaisės. Visi yra kviečiami atsilankyti.

RADIJO PROGRAMA
VASARIO 16-JĄ

Steponas ir Valentina Min-kai vasario 16 dieną 9:30 iki 10 val. ryte — Lietuvos nepriklausomybės šventės progą turės programą anglų kalba iš tos pačios radijo stoties banga 1360 AM.

RENGINIAI

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas So. Bostone vyks vasario 13 d. Kalbės kun. dr. Juozas Prunskis, dalyvaus kongresmenas Mokley ir kiti amerikiečiai. Bus graži meninė programa.

Minkų radijo valandėlės 49 metų sukakties renginys kovo 12 d.

Parapijos sueiga — reunion balandžio 12 d.

Laisvės varpo pavasarinis renginys balandžio 10 d.

„Aušros“ 100 m. sukakties minėjimas balandžio 24 d.

PASIRUOŠIMAS PLOKŠTELEI
IR KONCERTAS

Keliais atvejais Lietuvių Fondo vadovai vis ragindavo įdainuoti ir plokštelę lietuviškų dainų. Net tuo reikalu buvo prieš keletą metų ir pasitarimas sukvietas. Ši jų iškelta mintis nebuvo ir Operos žmonėms svetima, tik vis, besirušiant kasmet naujų operų pastatymams, nebuvo tam pakankamai laiko. Pagaliau, kai Opera, LB kviečiama, sutiko atlikti Pasaulio lietuvių dienų metu „Lituanian“ operos spektaklį, chorui susidarė pusmetis laisvo laiko, ir tai paskatino imtis paruošiamųjų darbų tokiai plokštei įgyvendinti.

Labai daug laiko teko praleisti, kol buvo galutinai parinktas tokios plokštelės repertuaras. Tokio taikintis prie sąlygų, kurios Operos vienetei yra gan žiaurios: muzikų unijos orkestro taisyklės, kūrinių orkestracijos ir gaidų paruošimas orkestrui, repetitijos su orkestru, repetitijos su choru ir įrekdavimo nauji nuostatai. Du kūrinius teko naujai orkestruoti: Šimkaus „Lietuviai esame mes gimę“ ir Kar-navičiaus „Už jėrų“. Šiuos du kūrinius suorkestravo muz. Arūnas Kaminskas. Gaidas padėjo paruošti Kazys Skaisgiris ir Juozas Kreivėnas.

Plokštelėn pasiruošta

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

PAMINĖTA KLAIPĖDOS
ATVADAVIMO
SUKAKTIS

Lietuvos Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ Toronte sausio 23 d. Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje, suruošė gražų ir iškilmingą Klaipėdos krašto atvadavimo 60 metų sukakties minėjimą. Tą dieną 11:30 val. Prisikėlimo parapijos bažnyčioje buvo atlaikyti šv. Mišios, aukojant jas už kovose žuvusius karius ir šaulius.

Lietuvių namuose 3:30 val. p.p. vyko iškilminga akademi-jai ir meninė dalis. Minėjimą atidarė kuopos pirm. J. Zavy, pakviesdamas dalyvius, kurių buvo pilnutėlė salė, atstojimu pagerbti žuvusiuosius. Po invokacijos ir vėliavų įnešimo kalbėjo Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinaitis ir platesnės apimties paskaitą skaitė inž. Leopoldas Balsys. Programai vadovavo Kristina Dambaitė.

Meninę dalį atliko Lietuvių vyrų choras „Aras“, vadovaujamas V. Verikaitio, akompanuojant J. Govėdū. Dviem pasirodymais „Aras“ atliko Mažosios Lietuvos himną — dr. Sauerveino, kurie trumpa biografija buvo pateikta rengėjų dalinamose programose. Toliau padainavo Pajūrio dainą — Kuprevičiaus, Mano gimtinė — Navicko, Keleivio dainą — Shroderio, Į Tėvynę grįžt norėčiau — Chromerio, Jūreivių dainą — Balsio, Balnok, tarnė, bėrą žirgą — Mikulskio, Ramovėnai žengia ir Arą — Gorino.

Skautininko Stepo Kairio muzikinis vienetas kanklėmis atliko Leiskit į Tėvynę, Grišim, grįšim, Atskrend sakalėlis ir Lietuva brangi. Kanklininkės buvo Galia Šaltmiraitė, Aldona Sendžikaitė, Dalia Punaitytė ir Rima Zavytė.

Minėjimas užbaigtas Tautos himnu ir pirm. J. Zavy padėkos žodžiu, pakviečiant dalyvius kavutei.

Pr. Alš.

Stanley Balzekas, jr., Ingridai Bublionei, II-jų PLD Kultūrinių renginių vadovei, aiškina apie jo vadovaujamo Lietuvių Kultūros muziejaus patalpos įvyksiančią Lietuvos žemėlapių parodą. Paroda bus atidaryta birželio 27 d. ir tęsis iki liepos mėn. pabaigos.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Windsor, Ont.

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATSTATYMU MINĖJIMAS

Windsoro lietuviai, vadovaujami KLB Windsoro apylinkės valdybos, ruošiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą vasario 20 d. Minėjimas vyks šia tvarka: 10:15 val. vėliavos pakėlimas prie Windsor City Hall. 11 val. pamaldos lietuvių katalikų Šv. Kazimiero bažnyčioje. 12:15 val. prasidės minėjimas.

Paskaitą skaitys buvęs Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas V. Kutkus. Meninę programą atliks Udrų šeima iš Jackson, Mich. Po minėjimo vaisės ir sveikiniai.

Kviečiame visus Windsoro, Detroito ir apylinkėse gyvenančius lietuvius į šį minėjimą atsilankyti.

KLB Windsoro
apylinkės valdyba

Neatladumas sau yra pinigai, kuriuos perkame Dievo pasigailėjimą ir dovanojimą.

Kard. J. H. Newman

Bolševikų nužudyti
šauliai

Juozas Prunskis

Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių šaulių s-ga tremtyje centro valdyba 1982 m. Viršelį ir aplanką piešė dail. Jonas Tričys. Spausdino „Draugo“ spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.

Chicago, IL 60629

RIMVYDAS ŠILBAJORIS

ŽODŽIAI IR PRASMĖ

Literatūra šiandien Lietuvoje

Šioje knygoje autorius yra surinkęs jo paties parašytus straipsnius ir recenzijas apie literatūrą sukurta Lietuvoje, kurioje buvo atspausdinti išėjusios periodikoje. Dr. R. Šilbajoris yra slavistikos profesorius Ohio universitete. Leidinys didelio formato, 270 psl. Išleido Akademines Skautijos leidykla Chicagoje 1982 m. Spaudė Draugo spaustuvė. Viršelį Henrietos Vepštienės. Kaina su persiuntimu \$11.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street

Chicago, IL 60629

LITHUANIAN EASTER EGGS

ANTANAS TAMOŠAITIS

Tai Antano Tamošaičio didžiulė knyga anglų kalba, gausiai iliustruota lietuviškais tautiniais motyvais, margučių pavyzdžiais. Išleido Lithuanian Folk Institute, Toronto, Kanada 1982 m. Knyga kietais viršeliais meniškai išleista, graži dovana bet kokioms progoms.

Kaina su persiuntimu \$24.25

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčių \$1.60

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Sudarė ALGIRDAS GUSTAITIS. Braižė Kęstutis Stropus. Žemėlapiui 14-ks Lietuvos miestų herbų nupiešė dail. T. Valius.

Žemėlapių kaina su persiuntimu \$12.00, žemėlapis nelankstomas. Išleido Lietuvos šaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvos Istorijos Draugija. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistlininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Pildau Income Tax

1445 S. 50 Ave., Cicero, Illinois
Ketvirtadieniais nuo 5:30 iki 8 v. vak.
pagal susitarimą.

— ir —

475 Frontage Road
Rte. 83 & Stevenson
Burr Ridge/Lemonte

Susitarimui skambinkit 985-9684

RICARDAS BURBA

10% — 20% — 30% pigiau mokėt
už apdraudą nu. ugnies ir automobi
lito pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2901 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — ietuviskai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Įpdaustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitokios blankai.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUENYS

Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

MOVING

ERENAS perkausto baldus ir tuos daiktus. Ir iš toli miesto laimai ir pilna apdrauda.

Primaime MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIA NORKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Euroos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. 925-2737

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštį „Drauge“.

REAL ESTATE

CICERO — 1439 S. 50 Avenue, arti Sv. Antano bažn., savininkas pardoda 6 butų namą, karštu vandeniu apšild. Kaina \$57,500. Skambint telef. — 652-6603.

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) ir 2 kamb. sklepe. Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 maš. garažas. Alumin. langai. Svarus \$67,000. 72-ra ir California.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje

Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mieliau jums pataravime. Mūsų įstaiga priklauso „M.L.S.“ — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptamaujant pietvakarių Chicago ir priemiestius.

BUDRAITIS REALTY

6900 S. Pulaski Road

TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Noariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

DAUGYBE LIETUVOS MIEŠTŲ LIŲ aprašoma dr. J. Vaisnoras, MIO knygoje.

“MARIJOS GARBINIMAS

LIETUVOJE”

Knyga yra tik teologinė, ji dėi jomų vietovių aprašymą ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka paskaityti kiekvienam lietuviui, besdominčiam Lietuvos istorija ar vie jomis. Knyga didelio formato, 44 psl. — kaina \$3.85. Galima ją įsigyti „Drauge“.

Liaudies menas ir kitkas
“Drauge”

Apsilankykite į „Drauge“ administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio „Drauge“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

“Drauge” adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

JUOZAS NAKUTAVICIUS

su Dana Summers-Strugaite ir orkestras “LIETUVA”

DAINUOK IR ŠOK

Ateisiu, mergužėle, ateisiu. Sapnų pilis. Krinta lapai. Myliu. Kur gimtinė mylima. Pirmosios gėlės ir kitos dainos.

Kaina su persiuntimu 13

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, g skelbimų kainos yra viena prielamos.

POŠVENTINĖS NUOTAIKOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje.

Rasau Trijų Karalių dieną prie plačiai atidaryto lango, traukdamas į plaučius pavasarišką kaimo orą, kadangi temperatūra lauke siekia plius 15 laipsnių. Cels. Keista ši žiema: keletą dienų pašalo, tačiau iki

šių nematėm sniego. Neišsi- laikė jis iki 500 m. kalnuose, nuplautos lietaus. O to pasek- mės — potvyniai ne tik Vokie- tijoje, bet taip pat Prancūzijo- je, Ispanijoje. Slidžių mėgėjams — didžiausias skausmas, žiemos kurortinių vietovių viešbučių savinin- kams vien tik nuostoliai. Štai ir mano namo gyventojai ame- rikiečiai, slidžių sporto mėgė- jai, buvo išvykę į Juodmiškį (Švarcvaldą), tačiau po kelių dienų grįžo į namus, kadangi vietoj žiemos pramogos, teko dvi dienas praleisti viešbučio kambaryje.

Nenuostabu, kad viešbučių savininkai gerokai „numušė kainas, norėdami nors tuo ke- liu pavilioti turistus į gražio- sius Alpių kalnus. Štai viena- me dienraštyje radau kelių viešbučių skelbimus: garsia- me Berchtesgadene pirmos klasės viešbutis siūlo vienai savaitei kambarį su pusry- čiais ir vakariene už 595 Dm. Gero sezono metu kaina yra 805 Dm. Vėl kito viešbučio (su baseinu ir pirtimi — sauna) kaina „numušta“ nuo 750 Dm. iki 490 Dm. Beje, žiemos spor- to mėgėjus vilioja tik sniegas. Nesistebiu, kad rytinėse žinio- se radijas kiekvieną dieną pra- nešinėja sniego dangą, kartu apgailestaudamas, kad dvi- metrinė danga randasi nepa- siekiamose slėniuose. Šiuo at- žvilgiu nukentėjo taip pat ir tarptautinės slidžių varžybos, ypatingai Austrijoje, Vokiet- ijoje ir Prancūzijoje.

Laiškas „Draugui“ KODĖL VEDAMI RASINIAI KURSTYMAI

Šeštadienio, 8 m. sausio 15 d., „Draugo“ pirmasis puslapis mane labai nustebino, kartu ir supykino. Aišku, užuominėje turiu straipsnelį, antrašte „Marquette Parkas rinkimų kampanijoj“. Argi Jonas Soliūnas gali ramia sąžine taip akieplėšiskai sakyti? Gal reikė- tų jį, nusitvėrus už rankos, siokiadienį nusiųsti į 69-tąją gatvę anksti rytą ir po pietų, kad jis galėtų stebėti, kaip juodukai vaikai keliauja į ir iš valdiškosios (McKay) mokyk- los ir kaip krautuvinkai seka jų žingsnius. Gal reikėtų Soliūnui pasidėti šv. Kryžiaus ligoninės „emergency“ kambarį, kai greitai pagal- ba vis nuo anos pusės Western Avenue per Soliūno vadina- mąją „Berlyno sieną“ atveža sužeistuosius. Tegul pavaikšto Jonas Soliūnas šv. Kryžiaus ligoninės koridoriais, pastebi juodus gailestingąsias seseris, juodus pacientus.

Kad Marquette Parkas yra baltas rajonas, savaime aišku. Taip, pačiame parke nesimato sekmadieniais piknikaujančių juodų šeimų (jų rajonuose irgi yra parkų — kuo jie netinkami — o ne, irgi nevaičiuojame į kitų rajonų, parkus piknikau- ti). Tačiau niekas neklaido nei St. Ritos High School, nei Maria High School studentų, belošiančių tenisą ar bebė- gančių („jogging“ ar „track“). Nei vienas tokiame studentui dar nėra reikėję tų „apie 20 policininkų“. Taip pat ne kartą esu pati susitikusi šalutinėmis gatvėmis „besibastančius“ įvairių rasių jaunuolius.

Lygindamas Western Avenue su „Berlyno sieną“, Jonas Soliūnas labai skaudžiai išdėdžia lietuvių koloniją. Kad Marquette Par- ko gyventojai norėtų palikti savo rajoną baltu, tai yra jų reikalas — ar Soliūnas nori vėl sukelti maištą šiame rajone? Paskutiniųjų kelerių metų laiku vyravo ramumas — niekas nesiveržė, nebuvo išsišokimų, viena ir antra Western Avenue pusė neblogoi sugyveno.

Kodėl reikia vėl atidaryti senas žaizdas?
Rima J. Janulevičiūtė

Alto, Vliko ir kitos valdy- bos, išaiškindamos galų gale vokiečių rusų ir lietuvių tau- tybių skirtumą, kadangi netei- singos žinios ateina taip pat iš Vokietijos telegramų agentū- ros. Paduodu antraš: Presse und Informationsamt der Bun- desregierung, Weckelstrasse 11, 53 Bonn, 1, West Germany.

Atsiprašau, bet ši straipsnį turėjau pradėti Kristaus gim- mo ir N. metų šventėm, tad nors trumpai apie iškilmes Vo- kietijoje.

Nežiūrint nedarbo ir stip- riai jaučiamos ekonominės kri- zės gan „solidariai“ vokiečiai sutiko Kalėdų šventės, valgy- dami Kūčių vakarą mėsa (Ba- varijoje „baltas dešrelės“), pir- mą dieną kiaušienos, laukinių gyvulių kepsnius, antrą — lan- kydami restoranus, bei gimī- nes su dovanom.

Krautuvijų savininkai nusis- kundė palyginus su 1981 m. ge- rokai sumažėjusia apyvarta. Tačiau buvo perkami daugiau- sia video ir foto aparatai, tele- vizoriai, vaikams brangūs traukinėliai, išleidžiant 1983 m. sutikime raketoms ir šampa- nui 45 mil. dol. Ir mano kaimo padangė spindėjo įvairiaspal- vėm šviesom, o ką ir kalbėti apie miesto gyventojus. Daug nelaimei, be akių ir sunkiai su- žestų vaikų. Jiems raketos tu- rėjo suteikti džiaugsmą, ta- čiau pasibaigė nelaime.

Nelaimė?... Kai kurie jau- nuoliai ir kariuomenę rikiuoja į tą eilę. Mat, sausio mėn. pirmą savaitę Vokietijos „Bundes- whras“ pašaukė 52784 naujo- kus. Įdomu buvo skaityti kai- kurių „rekrutų“ pasisakymus. Vieni, atsisveikindami savo sužadėtinę tikisi ją pamatyti jau... už savaitės, gaudami ke- lių dienų atostogas. Autoveži- mių bedarbis mechanikas pa- tenkintas įstojes į kariuomenės eiles, tuo tarpu laivų staty- bos specialistas skundžiasi, kad vietoj 1700 Dm. neto atly- ginimo, jį laukia kukli 224 Dm. mėnesinis kario algą. Spėjant iš naujokų pasisakymų, dau- gelis jų pasirašė ilgalaikes — ketverių metų — sutartis, gal- vodami kariuomenėje išmokti amatą bei užsitikrinti ekono- minį užnugarį, kadangi bedar- bių skaičius gali pasiekti 2,5 mil.

Nedarbo „arkliuku“ į nau- jus rinkimus ir joja krikščio- nių demokratų partija, mesda- ma Vokietijos ekonominės krizės naštą ant buv. social- demokratų vyriausybės pečių. Šaukiami susirinkimai, pradė- tus rinkimines propagandines kalbos. Taigi, puodas pamažu kaista, pasiekdamas 100 laips- nių temperatūrą kovo mėn. 6 d., kada Vokietijos piliečiai eis prie urnų. Jaučiu, kad gali bū- ti labai daug netikėtumų, ypač iš „žaliųjų“ pusės, kitaip sa- kant, šiandieninio Vokietijos jaunimo einančio priešiniga linkme dviem didžiosiom par- tijom, be jokios programos, tik mestais oro teršimo šūkais, priešatominiais ginklais, ra- ketom ir savaime aišku, tik

Vakarų Vokietijos žemėje. Tai- gi šūkais nedaug kuo skiriasi nuo DKP — Vokietijos komu- nistų partijos, kuri taip pat į parlamentą stato panašiais šū- kiais savo kandidatus.

„Žaliųjų“ nuotaiką galiu api- būdinti įstaigoje vienos jau- nuolės atsakymu, kada pasa- kiau, kad kovo mėn. 6 d. į Vokietijos parlamentą įva- žiuos su motociklais ir odi- niais švarkais (jų atstovai te- levizijoje pasirodo be kaklaraiščių, dažnai odiniai- švarkais) „žaliosios“ partijos atstovai. Jaunuolės atsaky- mas: ar bus blogai, jeigu jie sės su odiniais švarkais Bundes- tag? Svarbu, kad jie pasiprie- šins amerikiečių raketų įrengi- mui Vokietijoje.

DRAUGAS, trečiadienis, 1983 m. vasario mėn. 2 d.

JĖZAUS ZVILGSNIU

Religija nėra opiumas, kuris užmigdo žmones, kad jie nereaguotų į skausmą. Ne, kentėjimui gali pasilikti, bet mes patirsime naują energiją.

kuri padės pakelti bandymus. Tada būsimė pajėgūs padėti ir kitiems pakelti jų skausmus ir žiūrėti į juos, kaip Jėzus žiū- rėjo į savus — kaip į atpirkimo priemonę.

Chiara Lubich

A. + A. STASEI STOČKIUTEI mirus,

jos broliui ALBERTUI STOČKUI, Gen. T. Daukanto Jū- rų Šaulių kuopos nariui, GIMINĖMS ir ARTIMIESIEMS reiškiamė giliausią užuojautą.

GEN. T. DAUKANTO JŪRŲ SAULIŲ
KUOPOS VALDYBĖ IR NARIAI

A. + A.

STASEI STOČKUTEI mirus,

broliui Albertui ir seseriai Onutei ir jų artimiesiems gili užuojauta.

STASE IR JONAS KELECIAI

A. + A. SOFIJAI TOLIUSIENEI

mirus, jos dukrai Danutei, žentui Jo- nui ir kitiems giminėms reiškiamė gi- lią užuojautą.

DZUKŲ DRAUGIJA

A. + A. LAIMAI BOBELYTEI- JASAITIENEI mirus,

jos vyrui Dr. STASIUI JASAIČIUI, dukrai DALIAI, sūnui JURGIUI, broliams Dr. KAZIUI BOBELIUI ir inž. JURGIUI BOBELIUI reiškiamė gilią užuojau- tą ir kartu liūdime.

EUGENIJA ir ŽEMAS BUDELSKIAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS NARIAI

STEPONAS C. LACK (Lackawicz) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Ill.

TEL. REpublic 7-1213

TEL. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

TEL. LAfayette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

TEL. OlymPic 2-1003

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-2110

AKTYVAI — \$2,700,000

KASOS VALANDOS:

Trečiadieniais 12:00—6:00 p.p.

Šeštadieniais 10:00—12:00

2422 W. Marquette Rd., Chicago

Sekmdieniais 10:00—1:00 p.p.

Jaunimo centre 5620 S. Claremont

2-1-83 MOKA UŽ:

Einamąją Sąskaitą	8%
90 Dienų Certifikatą (min. \$2,500)	8.8%
Vienierių Metų Certifikatą (min. \$1,000)	8.5%
Trejų Metų Certifikatą (min. \$2,500)	9.7%

IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Vienų Metų, ir Trijų Metų Certifikatai.

* Procentai keičiasi kas savaitę.

* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

PASKOLOS:

Asmeninės	nuo 12.5%
Namų (Mortgages)	nuo 12.5%

„DRAUGAS“

KVIEČIA KELIONĖNĮ

ŠV. ŽEMĖ, EGIPTĄ IR GRAIKIJĄ
1983 M. BALANDŽIO 21—GEGUŽĖS 8 D.

18 DIENŲ EKSKURSIJA

Prie šios kelionės galima prisijungti Čikagoje arba New Yorke, iš visų Amerikos ir Kanados miestų. Norintems bus parūpinti skridimai į Čikagą ar New Yorką, tuo metu pigiausiomis kainomis. PAGAL GALIMYBĘ BANDOME SUPORUOTI TUOS, KURIE REGISTRUOJASI KELIONEI PAVIENTUI. KELEIVIAI, UŽSIREGISTRAVĘ VĖLIAU, AR TIE, KURIEMS NETURĖSIME TINKAMO PARTNERIO, BUS PRAŠOMI SUMOKėti PAPILDOMĄ MOKESTĮ UŽ ATSKIRĄ KAMBARĮ.

KELIONĖS KAINA APMOK:
Transatlantinis skridimas
Pirmos klasės viešbutis
Pusryčiai ir vakarienė kiekvieną dieną
Kelionė autobusais/Tel Aviv/Cairo
Ekskursijos miestuose (pagal maršrutą)
Vienos dienos kelionė laivu Graikijoje
Vienos dienos išvyka į Luxor (Egiptą)
Laganimų atnešimas ir išnešimas viešbučiuose
Patyrusio grupės vadovo paslaugas
Viešo arbatpinigių (tips) kelionėje

KELIONĖS KAINA:
(gyvenant dviese kambaryje)
IŠ NEW YORKO: \$ 2275.00
IŠ ČIKAGOS: \$ 2475.00
Papildomas mokestis: \$ 320.00
už atskirą kambarį
(All prices subject to changes)

***** DALYVIŲ SKAIČIUS GRUPĖJE RĖBOTAS !!! *****

GAUTINIAI REGISTRACIJAI PRAŠOME UŽPILDYTI ŽEMIAU PRIDĖTĄ ATKARPĄ IR GRAŽINTI KARTU SU \$200.00 ĮMOKĖJIMO ASMENIUI. ČEKIUS IR REGISTRACIJĄ SIŪSTI: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU *****

Registracijos atkarpa

„DRAUGO“ EKSKURSIJA Į ŠV. ŽEMĖ, EGIPTĄ IR GRAIKIJĄ - 1983 m. balandžio mėn. 21 d.

Vardas ir pavardė: _____ (ZIP) _____

Adresas: _____ (ZIP) _____

Tel.: Area code () _____ Prisijungsiu Čikagoje: _____ New Yorke: _____

Reikia parūpinti skridimą: Iš: _____ Į: _____

Pilietybė: _____ Turiu pasą: _____ Prašau atsisiųsti blankus pasui: _____

Noriu gyventi dviese: _____ Pageidauju atskiro kambario: _____ Žmonių skaičius: _____

Rūkau: _____ Pridėtas registracijos čekis: _____ Data: _____

Čekius siųsti: _____

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

APLINK MUS

× Anatolijaus Kairio premijuotas „Draugo“ konkurse romanas „Kelionė į Vilnių“ jau yra sulipintas puslapiuose, taisomas korektūros ir greitai bus spausdinamas. Dviejų tūkstančių premija, kurios mectenatė yra Irena Vinclovičienė, mirusio jos vyro a. a. Vaclovo Vinclovo vardu bus įteikta kovo 19 d. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

× Solistai Maralyn Niska ir Algis Grigas atliks išimtinį koncertą „Draugo“ premijuoto romano premijos įteikimo metu Marijos aukšt. mokyklos salėje. Solistams akompanuos muz. Alvydas Vasaitis. Koncertas bus išimtinis, nes dainuos Amerikoje pasižymėjusi Metropolitan solistė M. Niska ir Chicagoje bei kitose lietuvių ir ne lietuvių gyvenvietėse pasižymėjęs baritonas sol. Algis Grigas, neseniai su dideliu pasisekimu dalyvavęs koncerte Omahoje, Nebr., amerikiečių publikai.

× Lietuvos Vyčių „Lietuvos Prisiminimų“ vakaras ir kartu Vasario 16-tosios minėjimas su specialia programa ir banketu bus vasario 20 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. Martinique restorano salėje „Grand Ballroom“, Evergreen Park, Ill. Bus įteiktas Dariaus ir Girėno postui metinis pažymėjimas. Pirmininkas yra J. L. Paukštis.

× Kun. Alfonsas Grauslys atškins apie pasaulio pabaigą ir Jeruzalės sugriovimą pagal šv. Mato Evangeliją vasario 4 d., penktadienį, 9:30 val. ryto Jėzuitų namuose tuoj po šv. Mišių. Kviečiami dalyvauti šv. Mišiose 9 val. Jėzuitų koplyčioje ir atsinešti šventąjį Raštą.

× Dail. Laimos Simanavičiūtės, gimusios Sibire ir gyvenančios Washingtone, tapybos darbų paroda bus Centurio gale, rijoje, Jaunimo centre. Atidarymas kovo 11 d. 7:30 val. vak. Rengia „Margutis“.

× Gražioji Ispanija, Pirinėjų kalnynas, Ljurdas ir Paryžius — tai „Laiskai Lietuviams“ ekskursijos planas, 1983 m. rugpjūčio mėn. 27 d. Informacija ir registracija pas: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643. Tel. 312-238-9787.

(sk.).

× Už a. a. Antaninos Janulaitienės sielą šv. Mišios bus atšaukiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje vasario mėn. 5 d., šeštadienį, 10 val. ryto. Prašome gimines ir draugus šiose šv. Mišiose dalyvauti ir pasimelsti už mirusios sielą.

(pr.).

× Ši sekmadienį, vasario 6 d., 3 val. po pietų Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. rengiama kultūrinė popietė, kurioje visuomenė bus supažindinta su kun. dr. J. Prunskio knyga „Boševikų nužudyti šauliai“ ir A. Kairio „Lotofagų šaly“ poezija. Pirmąją aptars inž. K. Oželis, o antrąją — mok. A. Kižienė. Po programos — kava ir užkandžiai. Šauliai ir visuomenė maloniai kviečiami atsilankyti ir pabendrauti. Popietę rengia Centro valdyba.

(pr.).

× Šiupinio vakarą šeštadienį, vasario mėn. 5-tą d., 7 val. vak. Liet. Tautiniuose namuose rengia Maž. Lietuvos Lietuvių draugija. Visi kviečiami. Bus įdomi meninė programa, karšta vakarienė ir šokiai grojant A. Stelmoko orkestrui. Rezervacijos kreiptis į A. Kleinaitį tel. 389-7212.

Maž. Lietuvos Lietuvių dr. ja (pr.).

× „Margučio“ rengiamame koncerte, kuris bus kovo 13 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre, programą atliks altas sol. Vilius Mėžuraitis, pianistė Raminta Lampsaitė ir smuikininkas Michael Kollars. Visi iš Vakarų Vokietijos. Bilietai Vaznelių prekyboje ir „Margučio“ raštinėje. Visi kviečiami.

× Lietuvos Katalikų Moterų sąjungos 20 kuopos susirinkimas vasario 6 d., sekmadienį, tuoj po 10 val. šv. Mišių Nekalio Prasišėdimo parapijos mokyklos kambaryje Brighton Parke. Prašomos visos narės dalyvauti. Laukiamos ir viešnios.

× Kun. J. Prunskis, Karolis Milkovaitis ir Anatolijus Kairys dalyvaus ir kalbės Šaulių sąjungos kultūrinėje popietėje dviejų knygų suktuvėse vasario 6 d., sekmadienį, Šaulių namuose.

× A. Laniauskienė, ateitininkų veikimo puoselėtoja, organizuoja vertingus laimėjimus Cicerio ateitininkų rengiamam vakarui, vasario 5 d. Cicerio, šv. Antano parapijos salėje. Visi prašomi išbandyti savo laimę.

× Kazimieras Bačas, gyv. Woodhaven, N. Y., šaulių organizacijos darbuotojas, pratęsė prenumeratą, užsisakė naujausią leidinį, pridėjo 5 dol. už kalėdines korteles ir 10 dol. auką dienraščio paramai. Labai ačiū.

× Zigmars Lirgameris, Kenosha, Wisc., Vanda Mažeikienė, Park Ridge, Ill., Vincas Mickus, Palm Beach Gardens, Fla., atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Dr. J. Sungaila, Toronto, Ont., Kanada, visuomenininkas, Pranas Stončius, Nashua, N. H., Jadvyga Klionienė, So. Euclid, Ohio, Ada Skučienė, Lake Worth, Fla., J. I. Lelas, So. Yeymouth, Mass., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Nuširdus ačiū.

× Dalia ir Juozas Liubinskai, Chicago, Ill., Emilija Jurgelė (Mrs.), Glendale, N. Y., Vladas Židžiūnas, Centerville, Mass., Juozas Kirstukas, Baltimore, Md., S. Pažera, Juno Isles, Florida, Vincas Izokaitis, Holland, Mich., Aldona Sandargas, Ormond Beach, Fla., įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Dr. P. Vakselis, Bourbonnais, Ill., Mykolas P. Razutis, Phoenix, Arizona, dr. Mindaugas ir Lydia Griauzdės, Chicago, Ill., L. Bacevičius, Hamilton, Kanada, Lapsys Crystal Studio, Winnetka, Ill., atsiuntė po 10 dol. už kalendorių ir kalėdines korteles. Labai ačiū.

× Parduodama skalbimo mašina ir džiovintuvas. Marquette Parke. Skambinti 537-7949.

(sk.).

× J. s. „Grandies“ igulos vadija kviečia visus Chicago ir apylinkių jūrų skautininkus dalyvauti pirmoje Chicago jūrų skautininkų suiegoje š. m. vasario 6 d., sekmadienį, 12 val. dr. s. L. Kupcikevičiaus bute, 6935 S. Maplewood Ave. Tel. 434-9766 arba 476-3875. (pr.).

× Šokių orkestras ieško dainininkės. Skambinti po 6 val. vak. tel. 865-1456. (sk.).

× Spindulio tautinių šokių grupė, vadovaujama Rasos Šoliūnaitės, maloniai visus kviečia dalyvauti „Rugpjūtės“ balijų. Bilius įvykis vasario 5 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Su naujais ir dažnai nematytais šokiais pasirodys patys Spindulio šokėjai. Bus šilta vakarienė, turtinagas dovanų paskirstymas. Šokiams gros „Vyties“ orkestras. Kaina studentams ir nedirbantiems 10 dol., suaugusiems ir dirbantiems 15 dol. Rezervacijos skambinti tel. 257-6468. (pr.).

× W. Gražulis, Toronto, Kanada, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 53 dol. auką dienraščio stiprinimui. V. Gražulį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame labai ačiū.

× Milda V. Matuzienė, La Grange, Ill., Jonas K. Karys, Bridgeport, Conn., Edvardas Milkauskas, Detroit, Mich., Elena Pagirys, Hollywood, Fla., K. Daugvydas, Detroit, Fich., Vladas Šniolis, St. Petersburg, Fla., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Dr. Mindaugas Vygantas, gyvenantis Winnetka, Ill., Lituanistikos katedrai paskyrė 2,500 dolerių.

× Atsiuntė po 5 dol. aukų įvairiomis progomis: kun. A. Baltrushunas, kun. A. Sabaliauskas, kun. John Tamulis, A. Pavilonis, Petras Putrius, Jonas Valukonis, V. Skrebutėnas, Salomės Maksvytis, A. Petrauskas, W. Sulskis, Adam Banyas, Viktoras Kelmelis, P. Litvinas, Kazimieras Ramašauskas. Visiems ačiū.

× Po 5 dol. atsiuntė už kalėdines korteles: Petronėlė Antauskas, A. Penkevičius, Eglė Weiss, R. Vilkas, Genė Dambras, S. Mickus, Rimantas ir Rita Penčylai, A. Dvariškis, A. Žilėnas, J. Ažubalis, K. Sirgėdas, Mary Markas, A. Ignaitis, P. Dambrauskas, Boleslovas Novickis, Karl Titas, K. V. Lapinas, V. Stuogis, G. Repšys, Jonas Šepu, V. Šlopy, A. Baltrušaitis, A. Gruzdys, P. Duoba, J. Raulinaitis. Ačiū.

× Atsiuntė po 6 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių: A. ir V. Čepėnai, E. Kirklis, M. Melienė, Adomas Viliušis, Eug. Baršketienė, Viktorija Melinis, J. Žymantas, A. Norvilas, J. E. Požera, V. Grybauskas, V. Samatauskas, R. A. Balsys, B. Stark, Alex Blinstrubas, J. Vaisnys ir B. Parker. Labai ačiū.

× Atsiuntė po 5 dol. aukų įvairiomis progomis: sol. A. Sprindys, J. P. Tamas, Vytautas Čižauskas, Bronius Zakarka, Aloyzas Rudzitis, S. Gegežienė, L. Mironas, Vytautas Valys, Josephine Dziubinskienė, Antanas Bulota, Jonas Juodvalkis, P. Pagojus, Nora Brazulius, Ona Rutkauskas, Ignas Slabinskas, Aldona Labanaukas, Elena Abramikas. Labai ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS

KARDINOLO MISIOS
Naujasis kardinolas Bernardin, Chicago arkivyskupas, grįžęs iš Romos vasario 6 d. 12:45 val. turės padėkos Mišias katedroje. Paskui bus vaisės katedros salėje.

PERTVARKYS VYSKUPIJOS CENTRĄ
Kardinolas J. Bernardin sudarė šešių asmenų komisiją, kuri persvarstys arkivyskupijos centro įstaigų pertvarkymą. Komisijos pirmininku paskirtas generalvikaras J. R. Keating, arkivyskupijos kancleris.

ISGELBEJO IS LIEPSNŲ
Degant namui 22 S. Central, Chicagoje, Motinos dejonų paveiktas ugniagesys Randy Walz, nepaisydamas troškinančių dūmų ir liepsnų, įliaužė į namo vidų, pasiekė miegamąjį, kur dėl dūmų jau nieko nebuvo galima matyti. Apgraužimais užčiuopė 2 m. mergaitę Arichą Davis ir ją išnešė, nors pats buvo sužeistas.

NETENKA 26 MIL. DOL.
Chicago premiesčiai: Cicero, Berwyn, Oak Lawn ir Des Plaines netekė iš viso 26,3 mil. dolerių federalinės paramos, nes jie nenori prisiderinti prie vyriausybės reikalavimų, kad būtų duodama pilna laisvė apsigyventi negrams ir kitoms mažumoms ir visiems lygiai atverti galimybės ir tarnybas.

Reaguojau J. Placas. Medžiaga siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Mineiga

LESINKIME PAUKSTELIUS

Paukšteliams šalta. Pažvelki, sese, Sniegučio pusnys, O jie nelesę.

Pavalgėm — lėkštę Mamytė valo, O trupinėlių Tiek daug ant stalo.

— Mes juos paukšteliams... Mamytėi tariam. Abudu renkam, Lėkštutėn žeriam.

O kai už lango Dalia papylė, Pietavo kėkštas, Pietavo zylė... Paukšteliai sotūs. Visiems užteko. O man ir sesei Jie ačiū sako.

MANO PIEMAS DARBAS

Noriu jums papasakoti apie savo nepaprastą darbą ir tai, kodėl aš jo nebeturiu. Man yra 16 metų ir aš praėjusią vasarą gavau darbą zoologijos sode. Gal jūs klausiate manęs, kodėl mano darbas yra nepaprastas?

Matote, mano pareiga buvo auginti ir maitinti mažas pelytes ir žiurkytes, o paskui jomis maitinti zoologijos sodo dideles gyvates. Iš pradžių buvo įdomu ir aš daug apie tai negalvojau. Bet po kiek laiko pradėjau kitaip žiūrėti į savo augintines, ypač kai jos pavalgę norėdavo miego. Čia mažos pelytės buvo visai kitokios, negu mažos žiurkytės. Jos daug ir greitai valgydavo, jos žinojo, kad kai aš ateinu į kambarėlį, tai bus gerai, ir visos greit bėgdavo prie manęs. Bet pavalgę jos tuojau eidavo į savo kampos. Visai kitaip būdavo su žiurkytėmis. Kai aš sėdėdavau ant žemės ir duodavau joms valgyti, jos pavalgę stengėsi pasilikti labai arti manęs. Jos prisiglausdavo prie mano basų kojų ir užmigdavo prikišę savo snukčius prie mano kūno, lyg aš būčiau jų motina.

Ir taip buvo kiekvieną dieną. Kai jos paaugdavo, aš turėdavau jas nešti į sodą ir mėtyti gyvatėms. Tada man taip atsitiko, kad aš pradėjau mylėti mažas žiurkytes ir niekaip negalėjau jų atiduoti gyvatėms. Po kiek laiko aš paprašiau savo viršininko, kad man duotų kitokią darbą. Jis labai supykė ir pavadinė mane kvailiu vaiku.

Kai aš parėjau namo, aš buvau labai liūdnas, bet jau tikrai žinojau, kad negalėsiu atiduoti savo žiurkyčių gyvatėms. Todėl daugiau nėjau į tą darbą ir niekam nesakiau, kodėl nenoriu dirbti, nes aš žinau, kad visi būtų labai pasijuokė ir pavadinę mane kvailiu berniuku. Ar jūs irgi taip manote?

Vytėnis Blūdžius, Los Angeles.

KALĖDŲ SENELIO SAPNAS

Lauke šalta. Vakaras. Kalėdų Senelis buvo susirūpinęs. Jis vaikščiojo, vaikščiojo po kambarį. Pagaliau nuėjo į lovą, šiltai užsiklojo ir greit užmigo. Neilgai miegojo. Staiga pabudo. Atsiduso. Pasiųrtė. Apsisvalgė, ir lyg ką matydavimas sekė akimis... Stai ką jis sapnavo:

— Prisidėjau pilną maišą dovanų ir pakilau lėktuvu aukštai, aukštai, virš debesų. Skrendu į Lietuvą. Taip džiaugiuos! Lau-

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

— Kodėl jūs taip galvojate? — vėl paklausė moteris.

— Brangioji, argi jūs nematėte dramblio? — paaiškino kaimynė.

KALNUOSE

Vienas turistai nuvažiojo į kalnuotą kraštą. Pasisamdė taksi, kad pavažintų po kalnus. Turistui pasidarė baisu, kai siauru keliuku važioavo posūkiais ir matėsi bedugnės.

— Aš labai bijau! — pasiskundė vairuotojui.

— Daryk taip, kaip aš darau, užsimerk, — paaiškino vairuotojas.

TRAUKINYJE

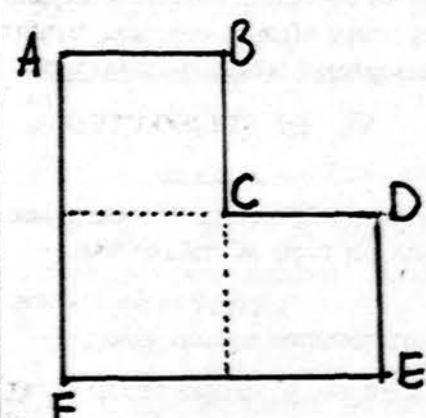
Vienas šykštuolis važioavo traukiniu — trečios klasės vagonė. Buvo vasara, nepaprastai karšta, nebuvo ventiliacijos, vagonas pilnutėlis. Buvo labai nepatenkintas ir visiems skundėsi. Tada vienas keleivis jį paklausė:

— Kodėl tamsta važiuoji trečios klasės vagonu?

— Ką daryti, jei nėra ketvirtos klasės, — atsakė šykštuolis.

GALVOSČKIS NR. 86

(Žiūrėkite brėžinį). Nupiešta figūra susideda iš trijų vienodo dydžio kvadratų. Reikalinga tą figūrą perplauti į dvi dalis taip, kad iš susidariusių dalių galima būtų susidaryti kvadrato formos rėmą. Susidariusi rėmo tuštuma turi būti kvadratinės formos, o tos tuštumos plotas turi būti lygus nubaizytos figūros vienam kvadratui. (10 taškų).

GALVOSČKIS NR. 87

(Žiūrėkite du brėžinius. Iš kurių skaičių yra sudaryti šie piešiniai — galvos? (5 taškai).

Atsiuntė Vija Bublytė.

GALVOSČKIS NR. 88

(Žiūrėkite piešinį). Pridėkite tik vieną tiesią liniją prie kiekvienos nebaigtos raidės ir gausite šešių valstybių vardus. Kurios valstybės? (5 taškai).

GALVOSČKIS NR. 89

Kas mėgsta skaityti knygas? Visi, kas nori daug žinoti. Vienas garsus anglų rašytojas Shakespeare daug žymių veikalų parašė. Vienas iš jų yra Macbeth. Kažkas pasakė, kad Macbeth pasiskelbė Anglijos karaliumi. Ar teisingai suprato, kas škaitė? Jei neteisingai, kaip ištikrųjų buvo? (5 taškai).

GALVOSČKIS NR. 90

Kaip vadinamas didelis Europos pasiasalis, kurio krantus skalauja keturios jūros ir du vandenynai? (5 taškai).

GALVOSČKIO NR. 66 ATSAKYMAS

Mokinys po žodžio "dvidešimt" užmiršo parašyti dvitaškio (:) ženklą.

GALVOSČKIO NR. 67 ATSAKYMAS

Ir raidžių sudarytas žodis bus "tėvynė".

GALVOSČKIO NR. 68 ATSAKYMAI

1) N. Y. = New York. 2) AK = Alaska. 3) IA = Iowa. 4) VA = Virginia. 5) ID = Idaho. 6) UT = Utah. 7) AL = Alabama. 8) ME = Maine. 9) NK = North Carolina. 10) KY = Kentucky.

GALVOSČKIO NR. 69 ATSAKYMAS

Iš piešinio raidžių galima sudaryti JAV prezidento Richard M. Nixon vardą ir pavardę.

PUOTA

— Rytoj puota. Nežinau, eiti man ar ne?
— O kas kelia tą puotą?
— Aš pats.

BLOGAS VAIKAS

Mažasis Andrius dažnai buvo baramas už žaidimą su degtukais. Jis niekada neklausydavo ir darydavo savo. Vieną kartą padegė namą, kuris sudegė iki pamatų.

Kai motina grįžo iš darbo, buvo liūdna ir pikta, kad visas turtas liko pelenuose.

— Kai tėvelis grįš iš darbo, gausi mušti, — barė Andrių mama.

Audrius nusijuokė ir pasakė mamai:
— Tėvelis grįžo anksti ir užlipo viršun pamiegoti.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Smertis nerašyta, ateina neprašyta (Ramygala).

Jo burna nedurna: duodama žiojas. (Utena).

Ne vakarykščia varna (taikoma gudriems).

Tyla — gera byla.

Ko juokies — ar geležėlė rai?

Purškia kaip ešeris varžoj (iš vytelių pintas prietaisas žuvis gaudyti).

Be savo vieko (jėgos, stiprumo) niekur nėra nieko. (Varėna).

Nesiprausk taip baltai: varna belėkdamas kai pamatys, gali per sūrį pagauti. (Kretinga).

Pasakyk greitai: "Eina žmogus pro tarpukapį". (Troškūnai).